

Møteinnkalling

Fylkestinget

Dato: 24.02.2026
Tid: 10:00
Sted: Fylkeshuset, møterom Eikesalen

Medlemmene innkalles med dette til møtet. Varamedlemmer innkalles etter nærmere beskjed.

Eventuelle forfall bes snarest meldt til politisk sekretariat på e-post:
politisk.sekretariat@agderfk.no

Representanter som mener seg inhabile i en sak, bes melde fra på forhånd.

Møtet går i videooptak og kan følges via direktesending: [Agderfk.no/nett-TV](https://www.agderfk.no/nett-TV)

Orienteringer:

Investering i samferdsel v/Inger Ann Fidjestøl

Program:

Kl. 10:00 Møtestart/opprop
Kl. 10:04 Kunstnerisk innslag
Kl. 10:10 Taletid medvirkningsråd

- Råd for personer med funksjonsnedsettelse v/Freddy de Reuter (teams)
- Fylkeseldrerådet v/Sally Vennesland
- Råd for likestilling, inkludering og mangfold v/ Teal Moland Lilliestierna
- Ungdommens fylkesutvalg v/Simon K Netland, Aida Clarke Stavdal, Einar Osen og Anna Magdalena Mosby

Kl. 11:15 Behandling av ordinære saker
Kl. 12:00 Lunsj
Kl. 12:45 Behandling av ordinære saker fortsetter
Ca kl. 17:00 Møteslutt

Saksliste

Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

Saker til behandling

1/26	Økonomisk situasjon for kollektivtransporten og forslag om endret økonomisk ramme	4
2/26	Endring i budsjett 2026	12
3/26	Ett felles regelverk for TT	18
4/26	Rapport høyere yrkesfaglig utdanning 2025	26
5/26	Innføring av ny tannklinikkstruktur for tannhelsetjenesten i Agder	31
6/26	Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold - fastsettelse av planprogram	46
7/26	Aust-Agder-museum og arkiv IKS - revisjon av selskapsavtale - høring	54
8/26	Forprosjektrapport Agder Arena og veien videre	61
9/26	Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) 2026: høringssvar, foreslått utvidelse av TFO-området nær Farsund	77
10/26	Oppnevning av politisk arbeidsgruppe til utarbeiding av forslag til en justert politisk organisering for perioden 2027 - 2031	81
11/26	Godkjenning av ungdommens fylkesutvalg 2026	84
12/26	Søknad om fritak fra fylkesutvalget - Steinar Bergstøl Andersen	89

Interpellasjoner

1/26	Interpellasjon fra representanten William August Wathne (Ap)	92
----------------------	--	----

Kristiansand, den 11.02.2026

*Arne Thomassen
Fylkesordfører*

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

Saker til behandling

1/26 Økonomisk situasjon for kollektivtransporten og forslag om endret økonomisk ramme

Arkivsak-dok.	26/20763-1
Saksbehandler	Ann Sherin Skollevold

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	10.02.2026	3/26
2 Administrasjonsutvalget	10.02.2026	3/26
3 Fylkestinget	24.02.2026	1/26

Fylkesutvalget - innstilling

- Fylkestinget tar saken om økonomisk situasjon for kollektivtransporten til orientering.
- Fylkestinget støtter intensjonen om å trappe opp bevilgningen til AKT i perioden fram til 2028. I perioden fremover planlegges det, ved hjelp av ekstrabevilgningen i budsjettforliket, å bygge opp et eget disposisjonsfond knyttet til kollektivtransport, for bedre å kunne møte forventet kostnadsvekst.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 3/26

Møtebehandling

Det var 14 stemmeberettigede under behandling av saken.

Administrerende fylkesdirektør for AKT Siv Wiken svarte på spørsmål i saken.

Representanten Unni Nilsen Husøy (FrP) ba om å få sin habilitet vurdert da hun er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Vara Steinar Rørvik (FrP) var til stede under behandling av saken.

Representanten Beate Marie Johnsen (V) ba om å få sin habilitet vurdert da hun er

styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Vara Margit Dale (Sp) var til stede under behandling av saken.

Representanten Fredrik Jensen (Ap) ba om å få sin habilitet vurdert da han er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Det var ingen vara som møtte.

Representanten Torbjørn Klungland (FrP) fremmet følgende forslag:

Foreslår nytt bombepunkt i vedtaket:

- Fylkestinget forutsetter at AKT i sine økninger av produksjon i kristiansandsområdet ikke reduserer tilbudet i resten av Agder

Forslaget ble seinere endret til:

Foreslår nytt bombepunkt i vedtaket:

- Fylkestinget forutsetter at AKT i sine økninger av kapasitet i kristiansandsområdet ikke reduserer tilbudet i resten av Agder

Votering

- Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
- Forslaget fra FrP fikk 6 mot 8 stemmer og falt (FrP, Sp, SV).

Fylkesutvalget - innstilling

- Fylkestinget tar saken om økonomisk situasjon for kollektivtransporten til orientering.
- Fylkestinget støtter intensjonen om å trappe opp bevilgningen til AKT i perioden fram til 2028. I perioden fremover planlegges det, ved hjelp av ekstrabevilgningen i budsjettforliket, å bygge opp et eget disposisjonsfond knyttet til kollektivtransport, for bedre å kunne møte forventet kostnadsvekst.

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 3/26

Møtebehandling

Det var 12 stemmeberettigede under behandling av saken.

Representanten Unni Nilsen Husøy (FrP) ba om å få sin habilitet vurdert da hun er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Det var ingen vara som møtte.

Representanten Beate Marie Johnsen (V) ba om å få sin habilitet vurdert da hun er

styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Det var ingen vara som møtte.

Representanten Fredrik Jensen (Ap) ba om å få sin habilitet vurdert da han er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Det var ingen vara som møtte.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig tatt til orientering.

Administrasjonsutvalget - vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Vedlegg

Notat angående økonomi, anbud Kristiansand 2028

Oppsummering av hovedprinsipper til styret januar 2026

Sammendrag

Denne saken redegjør for den økonomiske situasjonen i kollektivtransporten i Agder og foreslår hvordan fylkeskommunen kan møte behovet for økonomiske midler fremover. Dette innebærer forslag til hvordan man kan disponere det økte rammetilskuddet som ble bevilget i budsjettforliket i Stortinget. Økningen var begrunnet med kostnadsveksten innenfor kollektivtransport.

Kollektivtransporten i Agder har et behov for økte økonomiske rammer, og behovet forventes å øke ytterligere i årene fremover, blant annet som følge av kostnadsvekst knyttet til ny kontrakt i kristiansandsregionen.

Saksopplysninger

Fylkestinget vedtok i sak 65/25 *Handlings- og økonomiplan 2026-2029, klimabudsjett og årsbudsjett 2026* at administrasjonen skulle komme tilbake til fylkesutvalget i februar med en sak som redegjør for konsekvensene av endelig vedtatt statsbudsjett for kollektivtransporten i Agder, samt videre behov. Denne saken er en oppfølging av vedtaket.

I forbindelse med budsjettforliket i statsbudsjettet 2026 ble det gitt en ekstrabevilgning på 1 mrd. kroner, med begrunnelse å motvirke nedbygging av kollektivtilbudet. For Agder fylkeskommune innebærer dette en ekstrabevilgning på ca. 57,5 mill. kroner.

Vurderinger

Agder kollektivtrafikk AS (AKT) har for 2026 signalisert et behov for å øke produksjonen i kristiansandsregionen med 10 mill. kroner. Det var ikke rom for denne utvidelsen innenfor fylkeskommunedirektørens opprinnelige budsjettforslag for 2026. Passasjerveksten i 2025 var på 9 prosent, og dagens rutetilbud er under betydelig kapasitetspress. Flere steder må bussjåfører avvise passasjerer, noe som over tid svekker kollektivtransportens omdømme og kan føre til at flere velger mindre miljøvennlige transportalternativer. Det er derfor et sterkt ønske om å øke kapasiteten i kristiansandsregionen, både for å legge til rette for videre passasjervekst og for å kunne oppfylle forpliktelsene i byvekstavtalen og nullvekstmålet.

Da budsjettinnspillet ble sendt inn i september, hadde AKT ikke full oversikt over kostnadsutviklingen for skoleskyss med drosje for det nye skoleåret. Etter nærmere kartlegging av omfanget for skoleåret 2025/2026, viser det seg at kostnadene for skoleskyss med drosje øker med om lag 13 mill. kroner. Dette er 7,7 mill. kroner høyere enn beregnet deflator. AKT arbeider med tiltak for å stanse eller redusere kostnadsveksten, men det gjenstår likevel et udekket behov på om lag 6 mill. kroner for å finansiere skoleskysskostnadene i 2026.

I sak 65/25 *Handlings- og økonomiplan 2026-2029, klimabudsjett og årsbudsjett 2026* vedtok fylkeskommunen at AKT må gjennomføre innsparingstiltak på 10 mill. kroner i 2026. For å realisere dette må AKT gjennomgå produksjonen i hele Agder.

Samtidig ble det vedtatt å tilføre 5 mill. kroner øremerket kollektivtransport i distriktene. Administrativ koordineringsgruppe i byvekstsamarbeidet har vedtatt å tilføre AKT 9 mill. kroner fra de resterende ATP-midlene. Disse 9 mill. kronene gjelder for perioden 27–29 og skal gå til kapasitetsforsterkning på linjer berørt av anleggsarbeidet på Gartnerløkka.

Kontrakten for busstjenester i kristiansandsområdet utløper 30. juni 2028. Avtalen omfatter Kristiansand og Vennesla kommuner. Basert på prisnivået i sammenlignbare kontrakter nasjonalt, vurderes det som sannsynlig at AKT vil møte en betydelig kostnadsøkning i forbindelse med inngåelse av ny kontrakt.

Transportøkonomisk institutt (TØI) gjennomførte våren 2025 en analyse av årsaker til prisøkninger innen kollektivtransport og publiserte rapporten «*Kostnadsutvikling i bussmarkedet – årsaker og sammenhenger*». Rapporten peker på flere forhold som bidrar til økt kostnadsnivå, blant annet:

Indekserte kostnader

- Valuta
- Rente
- Energipriser
- Lønnskostnader
- Kapitalpris og avskrivninger

Endret tjenesteproduksjon

- Elektrifisering
- Skoletransport
- Nullvekstmål
- Andre transportformer og kombinert mobilitet
- Kapitalbehov

Markedsforhold

- Sykefravær
- Rekruttering og stillingsutforming
- Samtidighet
- Kontraktsutforming
- Konkurransen

Styret i AKT har ansvar for gjennomføringen av anbudet og de kontraktsmessige forpliktelsene som følger av ny avtale. Styret fastsetter hvilke krav som skal stilles i anbudet, samt hvilket økonomisk nivå og hvilke forpliktelser dette innebærer for AKT. AKT forventer en vesentlig kostnadsøkning i ny kontrakt, men vil først i september/oktober 2026 ha oversikt over det faktiske kostnadsnivået. Elektrifisering utgjør kun en begrenset del av de samlede kostnadsdrivende faktorene i den nye kontrakten. Når kostnadsbildet er avklart, vil AKT i forhandlingene måtte vurdere omfanget av ruteproduksjonen i kontrakten.

AKT har i hovedsak to virkemidler for å håndtere økt kostnadsnivå; reduksjon i ruteproduksjonen og økning i billettprisene. AKT arbeider samtidig kontinuerlig med kostnadsreducerende tiltak gjennom bruk av veiledere, dialog med markedet og vurdering av krav i anbudet med hensyn til kostnadsnivå og risikofordeling.

Når det endelige kostnadsnivået foreligger, er det fylkeskommunens ansvar, gjennom de ordinære budsjettprosessene, å foreslå nødvendige økonomiske tiltak for å kunne opprettholde tjenestetilbudet. Dette innebærer at fylkeskommunen høsten 2026 må ta stilling til den fremtidige finansieringen av rutetilbudet i kristiansandskontrakten.

Start- og sluttider på videregående skoler

Agder fylkeskommune har nylig igangsatt et prosjekt der AKT deltar, med mål å vurdere start- og sluttider ved de videregående skolene i Kristiansand.

Busskapasiteten er særlig presset i morgentimene mellom kl. 07.20–08.00, et tidsrom hvor både skole- og arbeidsreiser har sitt tydeligste tyngdepunkt. Det medfører daglige kapasitetsutfordringer, særlig på strekninger i nærheten av sentrum.

Prosjektet om å vurdere justerte start- og sluttider ved de videregående skolene er et viktig tiltak for å spre reisene bedre gjennom morgentimene og utnytte eksisterende kapasitet mer effektivt. Prosjektet planlegges avsluttet i februar, med sikte på eventuelle endringer fra skoleåret 2026/2027. Endrede starttider vil kunne avhjelpe dagens kapasitetsutfordringer uten behov for å sette inn ekstra avganger i

morgenrushet. Dette vil igjen bidra til å redusere behovet for kapasitetsøkning i rushtiden, som ellers ville medført betydelige merkostnader for kollektivtransporten.

I sak 65/25 *Handlings- og økonomiplan 2026-2029, klimabudsjett og årsbudsjett 2026* vedtok fylkestinget at Byvekstavtalen for kristiansandsregionen må bidra med økte midler til kollektivtransport, på bekostning av andre tiltak innen gange og sykkel. Behovet for økt bruk av byvekstmidler til kollektivtransport gjelder fra 2028. Fylkeskommunens administrasjon vil derfor legge frem en egen sak for styringsgruppen i byvekstavtalen, med forslag til justert fordeling av byvekstmidlene.

Dalane bussanlegg

Agder fylkeskommune eier bussanlegget på Dalane i Kristiansand kommune. Fylkeskommunen har iverksatt et prosjekt for å sikre tilstrekkelig strømkapasitet til anlegget. Formålet med prosjektet er å etablere et komplett og fremtidsrettet bussanlegg som legger til rette for mest mulig effektiv drift av kollektivtransporten i kristiansandsregionen. I forkant av ny kontraktsperiode for bussdrift fra 2028 skal anlegget ha tilstrekkelig kapasitet til et fullverdig ladeanlegg for inntil 200 elektriske busser.

Kostnadsestimatet fra Glitre Nett til Agder fylkeskommune for strømtilknytning til elektrifisering av bussanlegget (anleggsbidrag) utgjør 35,5 mill. kroner. I tillegg er det estimert en kostnad på opptil 28 mill. kroner for nødvendig oppgradering av overliggende nasjonalt nett. Fylkeskommunen har i gjeldende økonomiplan avsatt 30 mill. kroner til prosjektet, forutsatt overføring fra 2025. Det foreligger ikke finansiering for kostnader utover dette nivået i økonomiplanen.

Ekstra midler til kollektivtransport fra staten

AKT har behov for økte økonomiske rammer for å håndtere kapasitetsutfordringer som følge av betydelig passasjervekst. I tillegg er det behov for økte tilskudd i årene fremover som følge av forventede kostnadsøkninger knyttet til ny kontrakt.

På bakgrunn av dagens kapasitetsutfordringer og kostnadsvekst til skoleskyss, anbefaler fylkeskommunedirektøren å øke tilskuddet til AKT med 16 mill. kroner i 2026.

Med bakgrunn i forventede kostnadsøkninger fremover, vil vi i saken om endring av budsjett for 2026, foreslå å opprette et eget disposisjonsfond til kollektivtransport. Fondet er tenkt som en midlertidig løsning, for å kunne avsette midler fram mot nødvendig oppjustering av fylkeskommunens bevilgning, sannsynligvis fra 2028. Ved å avsette midlene til fond, vil vi ta sikte på å benytte disse ekstra midlene til gradvis å trappe opp bevilgningene til kollektivtransport. Samtidig som vi legger til rette for at bevilgningen ikke benyttes inn i øvrig tjenesteproduksjon, kan man bygge opp en

buffer som gjør at den øvrige tjenesteproduksjonen heller ikke må reduseres som følge av kostnadsøkninger fra 2028. Det tas også sikte på at et tilsvarende beløp avsettes til samme disposisjonsfond ved budsjettbehandlingen for 2027.

Regionplan Agder 2030 og Regional plan for mobilitet 2023–2033

Kollektivtransporten spiller en viktig rolle for å realisere målene i Regionplan Agder, og bidrar til en utvikling mot et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levevilkår.

AKT bidrar til å oppfylle målet i regional plan for mobilitet (mobilitetsplanen): Sammen gjør vi reisen enkel, trygg og grønn. Steg 1 i mobilitetsplanen slår fast at vi skal få flere til å reise med kollektivtransport. Videre er det et hovedprinsipp i mobilitetsplanen å satse på barn og unge. Kollektivtransport er viktig for at barn og unge kan komme seg til skole, samt til fritidsaktiviteter og besøke venner.

Økonomiske konsekvenser

Fylkeskommunedirektøren forslår at fylkestinget slutter seg til en opptrappingsplan med sikte på å øke tilskuddet til AKT i perioden frem mot nytt anbud i kristiansandsregionen i 2028. Fylkeskommunedirektøren vil i saken om budsjettendringer for 2026, foreslå å øke tilskuddet til AKT med 16 mill. kroner i 2026. Det vil også bli foreslått å foreta en avsetning til disposisjonsfond med et beløp tilsvarende ekstrabevilgningen knyttet til kollektivtransport. For 2026 vil det bli foreslått å trekke fra de 16 mill. kronene som en allerede i 2026 har behov for å styrke tilskuddet til AKT med. Avsetningen skal bidra til å bygge opp nødvendig økonomisk buffer for å møte fremtidig kostnadsvekst innen driften av kollektivtransport

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at redegjørelsen om den økonomiske situasjonen til AKT tas til orientering. Det anbefales også at fylkestinget slutter seg til intensjonen om å trappe opp bevilgningen til AKT i perioden fram til 2028. Det vil på denne måten bli arbeidet målrettet for å opprettholde dagens tjenestenivå og oppmerksomhet på nullvekstmålet. Den økonomiske disposisjonen vil bli lagt fram i egen sak om budsjettendringer for 2026.

Kristiansand, 26.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Inger Ann Fidjestøl
konst. fylkesdirektør for samferdsel

2/26 Endring i budsjett 2026

Arkivsak-dok.	26/20879-1
Saksbehandler	Kjell Bue

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Administrasjonsutvalget	10.02.2026	4/26
2 Fylkesutvalget	10.02.2026	4/26
3 Fylkestinget	24.02.2026	2/26

Fylkesutvalget - innstilling

1. Fylkestinget vedtar en netto økning i driftsbudsjettet for 2026 på 43,46 mill. kroner som beskrevet i kapittel *forslag til endring av driftsbudsjett* med tilhørende disponering og opprettelse av et nytt disposisjonsfond til kollektivtransport.
2. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å gjennomføre budsjettendringene for 2026, slik at forskriftsskjemaene etter § 5-4 første og andre ledd og § 5-5 første og andre ledd er oppdatert.
3. Agder fylkeskommune søker på den statlige tilskuddsordningen for redusert pris på månedskort underlagt Jernbanedirektoratet så snart som mulig, for å sikre at innbyggerne i Agder raskt får redusert pris på månedskortet.

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 4/26

Møtebehandling

Det var 12 stemmeberettigede under behandling av saken.

Representanten Unni Nilsen Husøy (FrP) ba om å få sin habilitet vurdert da hun er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Det var ingen vara som møtte.

Representanten Beate Marie Johnsen (V) ba om å få sin habilitet vurdert da hun er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Det var ingen vara som møtte.

Representanten Fredrik Jensen (Ap) ba om å få sin habilitet vurdert da han er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Det var ingen vara som møtte.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig tatt til orientering.

Administrasjonsutvalget - vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 4/26

Møtebehandling

Representanten Unni Nilsen Husøy (FrP) ba om å få sin habilitet vurdert da hun er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Vara Steinar Rørvik (FrP) var til stede under behandling av saken.

Representanten Beate Marie Johnsen (V) ba om å få sin habilitet vurdert da hun er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Vara Margit Dale (Sp) var til stede under behandling av saken.

Representanten Fredrik Jensen (Ap) ba om å få sin habilitet vurdert da han er styremedlem i AKT. Representanten ble enstemmig erklært inhabil. Det var ingen vara som møtte.

Representanten Oda Sofie Pettersen (MDG) fremmet følgende forslag på vegne av MDG, Ap og SV:

Tilskuddet til AKT økes med 2MNOK. Midlene tas fra potten som var tiltenkt bufferfond Fylkesting.

Representanten Oda Sofie Pettersen (MDG) fremmet følgende forslag på vegne av MDG, SV, FrP og Ap:

Agder fylkeskommune søker på den statlige tilskuddsordningen for redusert pris på månedskort underlagt Jernbanedirektoratet så snart som mulig, for å sikre at innbyggerne i Agder raskt får redusert pris på månedskortet.

Votering

- Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
- Fellesforslaget fra MDG, Ap og SV fikk 4 mot 10 stemmer og falt (MDG, Ap, SV).
- Fellesforslaget fra MDG, SV, FrP og AP ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalget - vedtak

1. Fylkestinget vedtar en netto økning i driftsbudsjettet for 2026 på 43,46 mill. kroner som beskrevet i kapittel *forslag til endring av driftsbudsjett* med tilhørende disponering og opprettelse av et nytt disposisjonsfond til kollektivtransport.
2. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å gjennomføre budsjettendringene for 2026, slik at forskriftsskjemaene etter § 5-4 første og andre ledd og § 5-5 første og andre ledd er oppdatert.
3. Agder fylkeskommune søker på den statlige tilskuddsordningen for redusert pris på månedskort underlagt Jernbanedirektoratet så snart som mulig, for å sikre at innbyggerne i Agder raskt får redusert pris på månedskortet.

Endring i budsjett 2026

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkestinget vedtar en netto økning i driftsbudsjettet for 2026 på 43,46 mill. kroner som beskrevet i kapittel *forslag til endring av driftsbudsjett* med tilhørende disponering og opprettelse av et nytt disposisjonsfond til kollektivtransport.
2. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å gjennomføre budsjettendringene for 2026, slik at forskriftsskjemaene etter § 5-4 første og andre ledd og § 5-5 første og andre ledd er oppdatert.

Sammendrag

Fylkeskommunedirektøren foreslår endringer i driftsbudsjett og avsetning til fond for budsjettåret 2026.

I Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2026 ble det vedtatt flere endringer som påvirker fylkeskommunenes økonomiske rammer. For Agder innebærer vedtaket en økning i de frie inntektene på totalt 94,9 mill. kroner. Av dette er 59,5 mill. kroner ikke tatt inn i handlings- og økonomiplanen og budsjettet for 2026. En stor del av økningen begrunnes i hovedsak med kostnadsveksten innenfor kollektivtransport. De resterende 34,5 mill. kronene knytter seg til øremerkede tilskudd innen utdanning og folkehelse som nå avvikles og overføres som frie inntekter, med mål om å redusere statlig styringspress på fylkeskommunene. Disse midlene er allerede innarbeidet i handlings- og økonomiplanen og budsjettet for 2026.

Det foreslås med dette å øke frie inntekter med 94,9. Av de 59,5 mill. kronene som ikke er innarbeidet i budsjettet foreslås det å øke tilskuddet til Agder kollektivtrafikk AS med 16 mill. kroner. Det foreslås videre å etablere et nytt disposisjonsfond til kollektivtransport og avsette 41,5 mill. kroner til dette, mens de resterende 2 mill. kroner avsettes til bufferfond fylkesting.

For midlene som allerede er innarbeidet i budsjettene til områdene Utdanning og Næring, plan og kultur, foreslås det å redusere inntektsbudsjettet med de 34,5 mill. kronene, mens kostnadsbudsjettet foreslås videreført uforandret.

De foreslåtte endringene vil øke netto driftsresultat med 43,5 mill. kroner fra 102,3 mill. kroner (1,3 prosent) til 145,8 mill. kroner (1,9 prosent).

Saksopplysninger

I det videre beskrives forslag til endringer i driftsbudsjettet og avsetning til fond.

I Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2026 ble det vedtatt flere endringer som påvirker fylkeskommunenes økonomiske rammer. For Agder innebærer vedtaket en økning i de frie inntektene på totalt 94,9 mill. kroner. Av dette er 59,5 mill. kroner ikke tatt inn i handlings- og økonomiplanen og budsjettet for 2026. Denne delen av økningen begrunnes i hovedsak med kostnadsveksten innenfor kollektivtransport.

De resterende 34,5 mill. kronene knytter seg til øremerkede tilskudd innen utdanning og folkehelse som nå avvikles og overføres som frie inntekter, med mål om å redusere statlig styringspress på fylkeskommunene. Disse midlene er allerede innarbeidet i handlings- og økonomiplanen og budsjettet for 2026.

Forslag til endringer i driftsbudsjett

Felles inntekter og utgifter

Det foreslås å øke rammetilskuddet med 99,2 mill. kroner og redusere anslag skatt og inntektsutjevning med 4,3 mill. kroner.

Næring, plan og kultur

Det er budsjettert med at kostnadene er lik inntektene på de to øremerkede tilskuddene til ABC kampanje god psykisk helse og folkehelseprogrammet. Når inntektene nå kommer i rammen foreslås det å redusere inntektsbudsjettet med 5,9 mill. kroner, mens kostnadsbudsjettet foreslås videreført uforandret.

Samferdsel

Det vises til fylkestingssak ref. 26/20763 om *Økonomisk situasjon for kollektivtransporten og forslag om endret økonomisk ramme* og disponering av det økte rammetilskuddet på 57,5 mill. kroner.

Det foreslås å øke tilskuddet til Agder kollektivtrafikk (AKT) med totalt 16 mill. kroner. Av dette gjelder 10 mill. kroner økt produksjon i kristiansandsregionen som følge av sterk passasjervekst og stort kapasitetspress, og 6 mill. kroner økte kostnader til skoleskyss med drosje. Passasjertallet økte med 9 prosent i 2025, og det er behov for mer kapasitet for å unngå fulle busser og for å nå målene i byvekstavtalen. Kostnadene for skoleskyss viser seg å øke med rundt 13 mill. kroner i skoleåret 2025/2026, betydelig mer enn tidligere anslått. AKT jobber med tiltak for å redusere kostnadsveksten, men det gjenstår et udekket behov på 6 mill. kroner.

Det forventes også vesentlig kostnadsøkning fra og med 2028, i forbindelse med ny kontrakt i kristiansandsregionen. Det foreslår derfor en opptrappingsplan fram mot 2028 gjennom å opprettes et eget disposisjonsfond for kollektivtransport, tilsvarende de resterende 41,5 mill. kronene av rammeøkningen begrunnet med kostnadsveksten innenfor kollektivtransporten. Dette vil bygge buffer mot framtidige kostnadsøkninger.

Utdanning

Det er budsjettert med at kostnadene er lik inntektene på de to øremerkede tilskuddene tilskudd fullføring og veiledning nyutdannede lærere. Når inntektene nå kommer i rammen foreslås det å redusere inntektsbudsjettet med 29,5 mill. kroner, mens kostnadsbudsjettet foreslås videreført uforandret.

Endring pr. tjenesteområde	Beløp (1 000 kr)
Felles inntekter og utgifter	
• Økt rammetilskudd	- 99 194
– Økt ramme 1 mrd. kroner fordelt per innbygger	- 57 514
– Omfordeling fra hovednøkkel til ferje- og veinøkkel	2 888
– Styrking rassikring	- 1 426
– Gjeninnføre gratis ferjer	- 5 094
– Anslag kompensert ramme per innbygger pga. skatteendringer	- 2 588
– Estimat: Utdanning: Tiltak fullføring og veiledn. nyutd. lærere	- 29 543

– Estimat: ABC kampanje god psykisk helse	- 1 160
– Estimat: Program folkehelsearbeid	- 4 757
• Redusert anslag skatt og inntektsutjevning	+ 4 268
Næring plan og kultur	
• Reduksjon i øremerkede midler til ABC kampanje god psykisk helse og program folkehelse	+ 5 917
Samferdsel	
• AKT: Økt produktivitet i Kristiansandsregionen	+ 10 000
• AKT: Økte kostnader til skoleskyss	+6 000
Utdanning	
• Redusert øremerket tilskudd fullføring og veiledning nyutdannede lærere	+ 29 543
Økning i netto driftsresultat	- 43 466
Disponering	+ 43 466
• Avsetning til disposisjonsfond kollektiv	+ 41 500
• Avsetning til disposisjonsfond bufferfond fylkesting+	+ 1 966

Disponering

Det foreslås å avsette 41,5 mill. kroner til et disposisjonsfond til kollektivtransport, for å bidra til nødvendig oppjustering av fylkeskommunens bevilgning framover. De resterende 2 mill. kronene foreslås avsatt til bufferfond fylkesting.

De foreslåtte endringene vil øke netto driftsresultat med 43,5 mill. kroner fra 102,3 mill. kroner (1,3 prosent) til 145,8 mill. kroner (1,9 prosent).

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren foreslår at endringene i driftsbudsjettet og overføringer til fond vedtas som foreslått.

Kristiansand, 28.01.2026

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Lise Solgaard
Fylkesdirektør økonomi og styring

3/26 Ett felles regelverk for TT

Arkivsak-dok.	25/20199-52
Saksbehandler	Kristina Horpestad Hansen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkeseldrerådet	26.01.2026	2/26
2 Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	27.01.2026	2/26
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	28.01.2026	1/26
4 Ungdommens fylkesutvalg 2026	29.01.2026	2/26
5 Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	03.02.2026	1/26
6 Fylkesutvalget	10.02.2026	2/26
7 Fylkestinget	24.02.2026	3/26

Fylkesutvalget - innstilling

Forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Fylkeseldrerådet har behandlet saken i møte 26.01.2026 sak 2/26

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fylkeseldrerådet - vedtak

Forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder har behandlet saken i møte 27.01.2026 sak 2/26

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder - vedtak

Forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder har behandlet saken i møte 28.01.2026 sak 1/26

Møtebehandling

Det var 5 stemmeberettigede under behandling av saken.

Representanten Freddy de Ruiter fremmet følgende forslag:

Ordet "sterk" erstattes med "betydelig".

Representanten Tove Kristiansen fremmet følgende forslag:

Individuell vurdering:

Sikrer at hver søknad vurderes ut fra den enkeltes behov, ikke kun diagnose eller gruppetilhørighet

Fleksibilitet:

Åpner for skjønn og unntak, slik at ingen med reelt behov faller utenfor.

Dokumentasjon og begrunnelse:

Sikrer transparens og mulighet for klage.

Votering

Forslaget fra representanten Freddy de Ruiter falt med 2 mot 3 stemmer og falt (Freddy de Ruiter, Tove Kristiansen).

Forslaget fra representanten Tove Kristiansen falt med 2 mot 3 stemmer (Freddy de Ruiter, Tove Kristiansen).

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder - vedtak

Forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Ungdommens fylkesutvalg 2026 har behandlet saken i møte 29.01.2026 sak 2/26

Møtebehandling

Kristina Horpestad Hansen orienterte under saksbehandlingen.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Ungdommens fylkesutvalg 2026 - vedtak/innstilling

Forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet har behandlet saken i møte 03.02.2026 sak 1/26

Møtebehandling

Det var 10 stemmeberettigede til stede under behandling av saken.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet - vedtak

Forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 2/26

Møtebehandling

Saksbehandler Kristina Horpestad Hansen redegjorde for spørsmål i saken.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalget - vedtak

Forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Ett felles regelverk for tilrettelagt transport for personer med funksjonsnedsettelse.

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Vedlegg

Forslag til ett felles regelverk som var på høring, versjon august 2025

Oppdatert forslag til ett felles regelverk for tilrettelagt transport i Agder, versjon januar 2026

Oversikt over endringer som er gjort i forskriften etter at den var på høring, samt forklaringer på løsningene som er valgt

Deltakere i arbeidsgruppen for ett felles regelverk for TT

Samledokument - innspill til ett felles regelverk for TT - uten personopplysninger

Sammendrag

I denne saken foreslås det å slå sammen dagens to ordninger for personer med funksjonsnedsettelse (TT-ordningen) for Aust-Agder og Vest-Agder til én felles TT-ordning for Agder. I forslaget, som er blitt til basert på en bred medvirkningsprosess, er det forsøkt å ta det beste fra de to eksisterende ordningene og sette dette sammen til én felles ordning.

Denne nye ordningen bygger på tre hovedmål:

1. Likebehandling.

TT-ordningen skal likebehandle TT-brukerne – uavhengig av hvor de bor i Agder.

2. Frihet.

TT-ordningen skal gi TT-brukerne så mye frihet som mulig.

3. Enkel og forståelig.

TT-ordningen skal være enkel å forstå og enkel å bruke, både for nye søkere, eksisterende TT-brukere, fylkeskommunen, mobilitetsselskapet, kommunene og drosjenæringen.

Saksopplysninger

Da Aust-Agder og Vest-Agder ble slått sammen til ett fylke i 2020, var én felles TT-ordning for hele fylket et prioritert ønske. Det ble derfor jobbet med dette, og høsten 2021 ble forslag til felles TT-ordning lagt frem for politisk behandling. Fylkestinget vedtok forslaget, men satt som vilkår for ikrafttredelse at hele Agder skulle komme med i utvidet, statlig TT-ordning. Aust-Agder hadde da vært med i utvidet ordning siden 2016, mens Vest-Agder ikke var det. Siden den gang har Agder fylkeskommune hvert år søkt om å få tildelt midler til utvidet TT-ordning for hele fylket. Gang på gang har svaret på søknadene vært nei, helt frem til det i april 2025 ble gitt den gledelige beskjeden om at det nå ville tildeles midler til både TT-ordningene for Aust-Agder og for Vest-Agder. Dette var startskuddet vi hadde ventet på.

Arbeidet for å få til én felles ordning ble derfor umiddelbart igangsatt. Siden det var en stund siden vedtaket høsten 2021, og det siden den gang hadde skjedd flere endringer som ikke var kjent på tidspunktet vedtaket ble fattet i 2021, så vi det nødvendig å lage et nytt forslag til felles TT-ordning. Vår/sommer 2025 ble det derfor satt sammen en bred arbeidsgruppe som skulle jobbe for ett felles regelverk for TT – tilpasset dagens forhold. Denne arbeidsgruppen har bestått av representanter fra ulike avdelinger i fylkesadministrasjonen, fra råd for personer med

funksjonsnedsettelse, fylkeseldrerådet og fra mobilitetsselskapet vårt Agder kollektivtrafikk AS. Oversikt over deltakerne i arbeidsgruppen følger som vedlegg.

På møte i august 2025 ble arbeidsgruppen enige om et første forslag til regelverk for ny, felles TT-ordning, som så ble sendt på høring. Høringen pågikk fra august til oktober. I denne perioden fikk vi inn 185 høringsinnspill fra over 40 innsendere. Både fylkeskommunale og kommunale råd, kommuner, drosjeselskaper, brukerorganisasjoner og privatpersoner benyttet muligheten til å gi innspill, og innspillene gjaldt så godt som alle de foreslåtte bestemmelsene. Alle innkomne innspill kan sees som vedlegg til denne saken.

Disse innspillene har arbeidsgruppen så utover høsten og vinteren jobbet videre med, både i fellesmøter og i enkeltmøter. Siste møte i arbeidsgruppen var i midten av januar 2026.

Underveis i prosessen er det orientert om status for prosessen med ett felles regelverk for TT til alle fylkeskommunale råd. Det er også gitt løpende orienteringer til hovedutvalg for samferdsel og mobilitet om fremdrift og faglige vurderinger på samtlige møter gjennom høsten og vinteren.

Basert på innspill fra høringen, tilbakemeldinger fra medlemmene i hovedutvalget og innspill fra deltakerne i arbeidsgruppen, er forslaget til felles TT-ordning nå oppdatert. Det oppdaterte forslaget til regelverk – som vil gi én felles TT-ordning for Agder – følger som vedlegg til saken.

Den felles TT-ordningen er foreslått å tre i kraft fra 1. juli 2026. I perioden frem til ikrafttredelse vil det jobbes med å lage nytt søknadsskjema med vedlagt legeerklæring, tilpasset nytt regelverk. Det vil også informeres om ny ordning, både internt og eksternt – både til TT-brukerne, brukerorganisasjonene, rådene, kommunene, drosjeselskapene, systemleverandørene m.fl. Informasjon vil bli delt blant annet på Agder fylkeskommunes nettside, samling for kommunene, e-post og via media.

Vurderinger

Når to ulike TT-ordninger skal bli til én felles TT-ordning, så vil det måtte bli endringer. På noen punkter vil det være endringer sammenlignet med Vest-Agder-ordningen, mens det på andre punkter vil være endringer sammenlignet med Aust-Agder-ordningen.

Vi har prøvd å ta det beste fra begge ordninger, i tillegg til å få inspirasjon også utenfor eget fylke, og sette dette sammen til én felles ordning.

De faglige vurderingene som er gjort kan sees i vedlegget med oversikt over endringer gjort i forskriften etter at den var på høring, samt forklaringer på løsningene som er valgt.

Som nevnt over er oppdatert forslag til ett felles regelverk for TT resultat av en omfattende medvirkningsprosess, både internt og eksternt. Samtlige bestemmelser er diskutert og vurdert. Det er enighet i arbeidsgruppen om at endelig utkast til forskrift ivaretar samlede interesser på en balansert måte. Det er videre enighet om at forslag til felles TT-ordning for Agder vil ivareta målene om å sikre likebehandling og frihet, og at den også vil være enkel og forståelig. Det anbefales derfor at felles TT-ordning vedtas.

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder 2030s hovedmål er å utvikle Agder til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region i 2030. Dette skal gjøres ved å skape et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår. Regionplanens mål for mobilitet er at vi sammen gjør reisen enkel, trygg og grønn.

Det overordnede målet for TT-ordningen er å gi personer med funksjonsnedsettelse et tilrettelagt kollektivtilbud, slik at de på tilsvarende måte som andre kan delta i samfunnet. Dette er sosial bærekraft som sikrer gode levekår. I forslaget til regelverk er det økt fokus på at utformingen av TT-ordningen også skal bidra til økonomisk og miljømessig bærekraft. Dette er gjort ved at ordningen i større grad legger til rette for og gir incentiver for samkjøring. Håpet er at dette skal gjøre det attraktivt for TT-brukerne å bidra til at Agder i enda større grad utvikler seg til å bli et lavutslippssamfunn.

Regional plan for mobilitet 2023-2033

Sammen gjør vi reisen enkel, trygg og grønn. Dette er mobilitetsplanens hovedmål, som også er forankret i regionplanen.

Planen inneholder 23 steg for å nå dette målet. Stegene som er relevante for den felles TT-ordningen er:

- Steg 1: få flere til å velge å reise med kollektivtransport
- Steg 16: jobbe for å nå nullvekstmålet i byområder
- Steg 18: fremme levekår i byer og tettsteder ved hjelp av infrastrukturen
- Steg 19: legge til rette for nullutslippsløsninger
- Steg 20: redusere klimagassutslipp og gjennomføre miljøtiltak
- Steg 23: samarbeide for å nå målene

Én felles TT-ordning for Agder vil bygge opp under hovedmålet og de nevnte stegene i planen. Nytt regelverk vil gi en enklere og grønnere ordning, blant annet ved at egenandelen fjernes og forholdene legges bedre til rette for samkjøring. Dette vil gjøre at TT-brukerne kan få flere TT-turer for tildelte midler, samtidig som utslippene går ned. Regelverket tydeliggjør også rollene som aktørene på TT har. Dette gir rolleklarhet og legger forholdene til rette for samarbeid. Videre forankrer ny ordning de fylkeskommunale rådernes rett til medvirkning i spørsmål som gjelder TT-ordningen.

I samarbeid mellom fylkeskommunen og mobilitetsselskap, kommuner, systemleverandører, drosjeselskap og råd skal ny TT-ordning fremover gjøre reisen enkel, trygg og grønn for TT-brukerne, og slik bidra til måloppnåelse i planen.

Økonomiske konsekvenser

Fylkeskommunalt budsjett for TT er ikke foreslått endret som følge av sammenslåingen av de to TT-ordningene. Per nå foreslås det å holde budsjettet på samme nivå.

Det vil også bli søkt om midler fra Samferdselsdepartementet til utvidet TT-ordning på omtrent samme nivå som i fjor.

Totalt antas det derfor at samlet budsjett for én ordning for TT, når fylkeskommunal del og statlig del legges sammen, vil være på samme nivå som ved to ordninger. For fylkeskommunen vil derfor ikke overgangen til ett felles regelverk få noen særlige økonomiske konsekvenser.

For TT-brukerne vil sammenslåingen av TT-ordningene få mer merkbare konsekvenser. Når to ordninger skal bli til én, hvor alle TT-brukere med samme forutsetninger skal behandles likt, vil det måtte bli endringer. I nytt regelverk er det foreslått en enklere tildelingsmodell, med ett grunntilskudd til alle TT-brukere (som er likt for alle), pluss eventuelt ett ekstratilskudd til de TT-brukerne som kommer innunder utvidet TT-ordning. Det betyr at vi foreslår å gå bort fra Vest-Agders ordning med klipptildeling, og at vi også går bort fra å dele TT-brukerne inn i mange ulike grupper. Dette vil gi en vesentlig enklere ordning.

Konsekvensen av ny tildelingsmodell, vil for noen TT-brukere være økt tildeling, mens det for andre vil være en noe lavere tildeling. Innenfor rammene av det som er økonomisk forsvarlig tilstrebes det å holde tildelingene så høye som mulig. Hva som er økonomisk forsvarlig, vil vurderes løpende i samarbeid med avdeling for budsjett og økonomistyring for hvert halvår. Målet med dette er en rettferdig og god TT-ordning, hvor alle TT-brukere behandles likt, og hvor det tildeles så mye som mulig innenfor rammen av hva som er økonomisk forsvarlig.

Når det nærmere sommeren skal fastsettes beløp til grunntilskudd og ekstratilskudd i ordningen, vil det bli sendt sak om beløp til hovedutvalg for samferdsel og mobilitet.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at forslaget til felles TT-ordning for Agder vedtas.

Kristiansand, 19.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Inger Ann Fidjestøl
konst. fylkesdirektør samferdsel

4/26 Rapport høyere yrkesfaglig utdanning 2025

Arkivsak-dok.	25/15241-24
Saksbehandler	Ole Kristian Eivindson

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Yrkesopplæringsnemnda	27.01.2026	1/26
2 Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	04.02.2026	3/26
3 Fylkestinget	24.02.2026	4/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkestinget tar rapporten om høyere yrkesfaglig utdanning i Agder 2025 til orientering.

Yrkesopplæringsnemnda har behandlet saken i møte 27.01.2026 sak 1/26

Møtebehandling

Saksbehandler Ole Kristian Eivindson orienterte om saken.

Det var 10 stemmeberettigede til stede under behandling av saken.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Yrkesopplæringsnemnda - vedtak

Fylkestinget tar rapporten om høyere yrkesfaglig utdanning i Agder 2025 til orientering.

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse har behandlet saken i møte 04.02.2026 sak 3/26

Møtebehandling

Representanten Kjetil Aga (H) ba om å få sin habilitet vurdert da han er varamedlem i Fagskolen i Agder. Representanten ble enstemmig erklært habil i saken.

Representanten Torbjørn Klungland (FrP) ba om å få sin habilitet vurdert da han er styremedlem i Fagskolen i Agder. Representanten ble enstemmig erklært habil i saken.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse - vedtak

Fylkestinget tar rapporten om høyere yrkesfaglig utdanning i Agder 2025 til orientering

Vedlegg

rapport høyere yrkesfaglig utdanning i agder 2025

Sammendrag

Høyere yrkesfaglig utdanning i Agder er i sterk vekst, med en dobling av antall studenter de siste fem årene. Stadig flere studenter fullfører utdanningen, og får en kompetanse arbeidslivet har behov for. Med sterkere vekst øker også behovet for enda bedre samhandling mellom kompetanseaktørene i Agder. Utarbeidelse av nye føringer for tildeling av driftsmidler vil være et viktig bidrag i dette arbeidet.

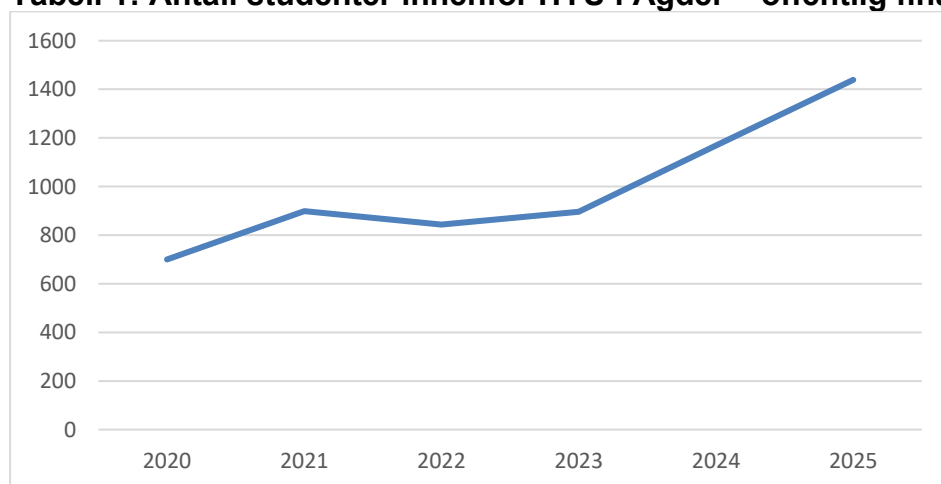
Saksopplysninger

Høyere yrkesfaglig utdanning er korte, yrkesrettede og praksisnære utdanninger som gir studiepoeng. Fylkeskommunen skal sørge for at det tilbys høyere yrkesfaglig utdanning i tråd med arbeidslivets behov for kompetanse. De øremerkede statlige driftsmidlene er fylkeskommunens viktigste virkemiddel i dette arbeidet.

I rapporten omtales utviklingen innenfor høyere yrkesfaglig utdanning i Agder. Det er i hovedsak fagskoler som mottar driftsmidler gjennom fylkeskommunen som er en del av datagrunnlaget.

Arbeidslivets behov for kompetanse innenfor høyere yrkesfaglig utdanning er stort, og sektoren er i sterk vekst. I praksis betyr dette også at sektoren må ta inn flere studenter, og omfanget av studiepoeng må øke innenfor utdanningene arbeidslivet etterspør.

Tabell 1: Antall studenter innenfor HYU i Agder – offentlig finansiert

Kilde: Se statistikk om [Aktive studenter | HK-dir](#)

Antall studenter innenfor høyere yrkesfaglig utdanning i Agder er doblet de siste fem årene. Bare de to siste årene er veksten på ca. 60 prosent.

Omfanget av studiepoengproduksjon gir oversikt over den formelle kompetansen studentene oppnår, og som vil komme arbeidslivet til gode.

Tabell 2: Antall studiepoengenheter (SPE, offentlig finansiert)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Fagskolen i Agder	301	298	337	325	350	350
Din Kompetanse					13	7
KBT Fagskole				2	10	7
Tirna	85	118	111	89	89	69
Folkeuniversitetet				1	2	
Totalt	387	416	448	417	464	433

* Gjelder kun vårsemesteret 2025.

Kilde: Se statistikk om [Aktive studenter | HK-dir](#)). SPE på 387 betyr at utdanningene i Agder har produsert studiepoeng tilsvarende 387 heltidsstudenter. *

Vurderinger

Høyere yrkesfaglig utdanning er i sterk vekst. Stadig flere studenter tar utdanning på fagskoler, og utviklingen vil fortsette fremover, bl.a. gjennom økte driftstilskudd fra staten.

Nye studieplasser og resultatbasert tilskudd (basert på vekst i studiepoeng) er de sentrale økonomiske driverne i denne veksten.

Tabell 3: Forventet driftstilskudd fremover - Agder

	2026	2027	2028	2029
Totalt	104,8 mill	113,9 mill	126,4	139,4

Kilde: Tallene er basert på endelig vedtak av statsbudsjettet for 2026. Fagskolen Essens og Hald internasjonale skole får øremerkede midler, og er inkludert i tallene. Hald internasjonale skole avvikler driften sommeren 2026.

Med sterkere vekst øker også behovet for enda bedre samhandling mellom kompetanseaktørene i Agder. Dette arbeidet må utvikles ytterligere fremover.

Som en del av oppfølgingen av ny stortingsmelding skal det utarbeide nye retningslinjer for forvaltningen av høyere yrkesfaglig utdanning. Utkastet til nye retningslinjer ble fremlagt i begynnelsen av desember, og ferdigstilles vinteren 2026. Bl.a. må fylkeskommunene utarbeide nye føringer for driftstilskudd til fagskolene. Det vil bli lagt frem en egen politisk sak om dette før sommeren.

Regionplan Agder 2030

Høyere yrkesfaglig utdanning bidrar til å møte målene i Regionplan Agder 2030. Arbeidslivet får økt kompetanse. Bortimot alle utdanninger innenfor sektoren har innhold om bærekraft og grønn kompetanse. I tillegg er mange utdanninger rettet mot oppvekstsektoren, som vil gjøre skole og barnehager mer kompetente i møte med barn og unge.

Økonomiske konsekvenser

Saken har ingen økonomiske konsekvenser.

Konklusjon

Høyere yrkesfaglig utdanning i Agder er i sterk vekst, med en dobling av antall studenter de siste fem årene. Stadig flere studenter fullfører utdanningen, og får en kompetanse arbeidslivet har behov for. Med sterkere vekst øker også behovet for enda bedre samhandling mellom kompetanseaktørene i Agder. Utarbeidelse av nye føringer for tildeling av driftsmidler vil være et viktig bidrag i dette arbeidet.

Kristiansand, 18.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør

5/26 Innføring av ny tannklinikkstruktur for tannhelsetjenesten i Agder

Arkivsak-dok.	26/04535-1
Saksbehandler	Agnes Nordahl Lillejord

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkeseldrerådet	26.01.2026	1/26
2 Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	27.01.2026	1/26
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	28.01.2026	2/26
4 Ungdommens fylkesutvalg 2026	29.01.2026	1/26
5 Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	04.02.2026	1/26
6 Administrasjonsutvalget	10.02.2026	1/26
7 Fylkesutvalget	10.02.2026	6/26
8 Fylkestinget	24.02.2026	5/26

Fylkesutvalget - innstilling

1. Fylkestinget godkjenner overordnet rom- og funksjonsprogram.
2. Fylkestinget godkjenner tilnærming til tre nye leide tannklinikker.
3. Fylkeskommunedirektøren kommer tilbake til fylkestinget med et oppdatert mandat til forprosjekt for de eide klinikkene som legger til grunn:
 - Klinikken sentralt i Kristiansand utredes flere lokasjoner, og det legges opp til et anbud på lokasjoner. Lokasjoner både utenfor Kvadraturen og østover vurderes.
 - Fylkeskommunedirektøren gjennomfører en markedsdialog og finner aktuelle alternativer til tannklinikk i Arendal. Aksen 3 km radius fra Fløyheia vurderesInnkommne private forslag på enten tomt eller ombygging av eksisterende bygningsmasse sammenlignes med Fløyheia i en sak til fylkestinget om valg av lokasjon. Pris, tilgjengelig, parkeringstilgang er viktige kriterier.
4. Fylkestinget tar status på oppgradering av dagens tannklinikker til orientering.

Fylkeseldrerådet har behandlet saken i møte 26.01.2026 sak 1/26

Møtebehandling

Representanten Tore Kateraas foreslo følgende tilleggsuttalelse:

Fylkeseldrerådet mener at:

1. Sentralisering av tannhelsetjenesten på Agder bør føre til at Agder Fylkeskommune sørger for tilfredsstillende offentlig transport for pasienter til klinikkene.
2. Størrelsen på aktuelle tannhelseklinikker bør avhenge av omfanget av privat-offentlig samarbeid i regionen. Fylkeseldrerådet mener dette samarbeidet bør arbeides aktivt med før størrelsene på regionale kontorer blir endelig vedtatt.
3. Fylkeseldrerådet mener også at Lokalisering av kontorene bør ta stort hensyn til tilkomst. Både når det gjelder offentlig transport, men også når det gjelder muligheter for parkering. Service med forretninger, kafe mm i nær tilknytning til klinikkene bør ha en stor betydning. Ikke minst for eldre som kan måtte vente både i forkant og i etterkant av en tannlegetime på grunn av offentlige rutetider.
4. Fylkeseldrerådet mener at skysstilskuddet for pasienter som ikke kan bruke offentlig transport eller at det ikke eksisterer tilfredsstillende offentlig transport, bør være reelt, og at nåværende skyssreglement bør endres ut fra de nye forutsetningene. Ref. også vedtak i sak15.25 i Fylkeseldrerådet.

Votering

Det ble foretatt punktvis votering til fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak. Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak punkt 1 ble enstemmig vedtatt. Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak punkt 2 ble enstemmig vedtatt. Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak punkt 3 ble enstemmig vedtatt. Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak punkt 4 ble enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslaget fra representanten Tore Kateraas ble vedtatt mot to stemmer (Jan Dukene og Sally Vennesland)

Fylkeseldrerådet – vedtak

1. Fylkestinget godkjenner overordnet rom- og funksjonsprogram
2. Fylkestinget godkjenner tilnærming til tre nye leide tannklinikker
3. Fylkestinget godkjenner mandat til forprosjekt av tre nye eide tannklinikker
4. Fylkestinget tar status på oppgradering av dagens tannklinikker til orientering

Fylkeseldrerådet mener at:

1. Sentralisering av tannhelsetjenesten på Agder bør føre til at Agder Fylkeskommune sørger for tilfredsstillende offentlig transport for pasienter til klinikkene.
2. Størrelsen på aktuelle tannhelseklinikker bør avhenge av omfanget av privat-offentlig samarbeid i regionen. Fylkeseldrerådet mener dette samarbeidet bør arbeides aktivt med før størrelsene på regionale kontorer blir endelig vedtatt.

3. Fylkeseldrerådet mener også at Lokalisering av kontorene bør ta stort hensyn til tilkomst. Både når det gjelder offentlig transport, men også når det gjelder muligheter for parkering. Service med forretninger, kafe mm i nær tilknytning til klinikkene bør ha en stor betydning. Ikke minst for eldre som kan måtte vente både i forkant og i etterkant av en tannlegetime på grunn av offentlige rutetider.
4. Fylkeseldrerådet mener at skysstilskuddet for pasienter som ikke kan bruke offentlig transport eller at det ikke eksisterer tilfredsstillende offentlig transport, bør være reelt, og at nåværende skyssreglement bør endres ut fra de nye forutsetningene. Ref også vedtak i sak 15.25 i Fylkeseldrerådet.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder har behandlet saken i møte 27.01.2026 sak 1/26

Møtebehandling

Rådet fremmet følgende tilleggsforslag:

LIM-rådet understreker viktigheten av at sårbare grupper blir ivaretatt når reiseveien blir lenger, særlig i de områdene hvor tannklinikker er vedtatt nedlagte. Det understrekes at fylkeskommunen bør bistå de personene som ikke har anledning til å legge ut for transport i perioden før nytt reisereglement blir behandlet.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
Rådets tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder - vedtak

1. Fylkestinget godkjenner overordnet rom- og funksjonsprogram
2. Fylkestinget godkjenner tilnærming til tre nye leide tannklinikker
3. Fylkestinget godkjenner mandat til forprosjekt av tre nye eide tannklinikker
4. Fylkestinget tar status på oppgradering av dagens tannklinikker til orientering

LIM-rådet understreker viktigheten av at sårbare grupper blir ivaretatt når reiseveien blir lenger, særlig i de områdene hvor tannklinikker er vedtatt nedlagte. Det understrekes at fylkeskommunen bør bistå de personene som ikke har anledning til å legge ut for transport i perioden før nytt reisereglement blir behandlet.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder har behandlet saken i møte 28.01.2026 sak 2/26

Møtebehandling

Det var 5 stemmeberettigede under behandling av saken.

Rådets leder Ingebjørg Amanda Godskesen fremmet følgende forslag:

Rådet tar saken kun til orientering, da rådet mener saken ikke er godt nok utredet.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble satt opp mot leders forslag.
Fylkeskommunedirektørens forslag falt med 1 mot 4 stemmer (Johanne Ausel).

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder - vedtak

Rådet tar saken kun til orientering, da rådet mener saken ikke er godt nok utredet.

Ungdommens fylkesutvalg 2026 har behandlet saken i møte 29.01.2026 sak 1/26

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Ungdommens fylkesutvalg 2026 - vedtak

1. Fylkestinget godkjenner overordnet rom- og funksjonsprogram
2. Fylkestinget godkjenner tilnærming til tre nye leide tannklinikker
3. Fylkestinget godkjenner mandat til forprosjekt av tre nye eide tannklinikker
4. Fylkestinget tar status på oppgradering av dagens tannklinikker til orientering

**Hovedutvalg for utdanning og folkehelse har behandlet saken i møte
04.02.2026 sak 1/26**

Møtebehandling

Representanten Marit Grefstad (Ap) fremmet følgende forslag fra Ap, PP, Rødt og SV:

1. Hovedutvalg for utdanning og folkehelse mener saken ikke belyser alle sider ved fylkestingets vedtak i oktober. Den danner et utilstrekkelig grunnlag for å arbeide videre med anskaffelse og planlegging av nye leide og eide klinikker. Hovedutvalget mener følgende elementer må belyses bedre:

- Transport: Konsekvensene for pasienter som ikke har et reelt kollektivtilbud er ikke utredet. Det må finnes løsninger for pasienter som ikke har økonomisk mulighet til å legge ut for transport.

- Tilgjengelighet: Nærhet til pasientgruppene, f.eks. grunnskoler, videregående skoler og omsorgssentre, og til et godt kollektivtilbud, bør etterstrebes når lokalisering av nye klinikker skal fastsettes.

- Økonomi: Det økonomiske grunnlaget for å vedta prinsippene som skal ligge til grunn, er mangelfullt. Fylkeskommunen risikerer ved dette vedtaket økte kostnader både til drift og investeringer, og HUF advarer mot at man nå vedtar prinsipper som leder til en dyrere struktur enn man tidligere har hatt. Saken mangler sammenligninger mellom ulike alternativ. Kostnader knyttet til eksisterende leiekontrakter (langtid og korttid) ligger heller ikke som en del av saken. HUF er bekymret for skjulte kostnader som ikke kommer frem ved investeringer som vil belaste driftsbudsjettet til fylkeskommunen. Økte utgifter til pasientreiser er heller ikke synliggjort i saken.

- Offentlig/privat samarbeid: Saken er mangelfull når det gjelder prinsipper for å etablere offentlig-private klinikker, og konsekvenser av dette. Fylkeskommunen har ansvar for å levere tjenestene, for kvaliteten og for våre ansatte. Saken belyser heller ikke hvem som kan benytte seg av private tilbud. Dette har mye å si for beregning av pasientgrunnlag og dimensjonering av nye offentlige klinikker. Beregningene av pasientgrunnlaget er svært usikkert. Det er ikke tatt høyde for private etableringer, og for at områdene man beregner grunnlaget fra, overlapper hverandre.

- Saken belyser ikke tiltak for å gjøre små klinikker mindre sårbare, som for eksempel å øke antall behandlingsrom eller sikre fast drift. Dette er med på å skape mer usikkerhet for fremtiden for kommunene dette gjelder.

- Klima- og miljøregnskap er ikke omtalt i saken, selv om forslaget slik det foreligger vil utgjøre stor økning i persontrafikken.

2.HUF forkaster nytt forslag til klinikkstruktur da elementene i punkt 1 ikke er tilstrekkelig utredet.

Votering

- Det ble foretatt punktvís votering på fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak.
- Forslag fra Ap, PP, Rødt og SV falt med 5 mot 6 stemmer (Ap, PP, Rødt og SV).
- Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak punkt 1 ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer (Ap, PP, Rødt og SV).
- Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak punkt 2 falt med 3 mot 8 stemmer (KrF, Roger Abusland H).
- Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak punkt 3 ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer (Ap, PP, Rødt og SV).
- Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak punkt 4 ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer (Ap, PP, Rødt og SV).

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse – vedtak

1. Fylkestinget godkjenner overordnet rom- og funksjonsprogram
2. Fylkestinget godkjenner mandat til forprosjekt av tre nye eide tannklinikker
3. Fylkestinget tar status på oppgradering av dagens tannklinikker til orientering

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 1/26

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig tatt til orientering.

Administrasjonsutvalget - vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 6/26

Møtebehandling

Fylkesdirektør for organisasjon og tannhelse, Knut Lindland redegjorde for spørsmål i saken.

Representanten Line Kysnes Vennesland (Ap) fremmet følgende forslag på vegne av Ap, Sp og SV:

Fylkesutvalget mener saken ikke belyser alle sider ved fylkestingets vedtak i oktober. Den danner et utilstrekkelig grunnlag for å arbeide videre med anskaffelse og planlegging av nye leide og eide klinikker. Fylkesutvalget mener følgende elementer må belyses bedre:

Transport: Konsekvensene for pasienter som ikke har et reelt kollektivtilbud er ikke utredet. Det må finnes løsninger for pasienter som ikke har økonomisk mulighet til å legge ut for transport.

Tilgjengelighet: Nærhet til pasientgruppene, f.eks. grunnskoler, videregående skoler og omsorgssentre, og til et godt kollektivtilbud, bør etterstrebes når lokalisering av nye klinikker skal fastsettes.

Økonomi: Det økonomiske grunnlaget for å vedta prinsippene som skal ligge til grunn, er mangelfullt. Fylkeskommunen risikerer ved dette vedtaket økte kostnader både til drift og investeringer, og Fylkesutvalget advarer mot at man nå vedtar prinsipper som leder til en dyrere struktur enn man tidligere har hatt. Saken mangler sammenligninger mellom ulike alternativ. Kostnader knyttet til eksisterende leiekontrakter (langtid og korttid) ligger heller ikke som en del av saken. Fylkesutvalget er bekymret for skjulte kostnader som ikke kommer frem ved investeringer som vil belaste driftsbudsjettet til fylkeskommunen. Økte utgifter til pasientreiser er heller ikke synliggjort i saken.

Offentlig/privat samarbeid: Saken er mangelfull når det gjelder prinsipper for å etablere offentlig-private klinikker, og konsekvenser av dette. Fylkeskommunen har ansvar for å levere tjenestene, for kvaliteten og for våre ansatte. Saken belyser heller ikke hvem som kan benytte seg av private tilbud. Dette har mye å si for beregning av pasientgrunnlag og dimensjonering av nye offentlige klinikker. Beregningene av pasientgrunnlaget er svært usikkert. Det er ikke tatt høyde for private etableringer, og for at områdene man beregner grunnlaget fra, overlapper hverandre.

Saken belyser ikke tiltak for å gjøre små klinikker mindre sårbare, som for eksempel å øke antall behandlingsrom eller sikre fast drift. Dette er med på å skape mer usikkerhet for fremtiden for kommunene dette gjelder.

Klima- og miljøregnskap er ikke omtalt i saken, selv om forslaget slik det foreligger vil utgjøre stor økning i persontrafikken.

Fylkesutvalget forkaster nytt forslag til klinikkstruktur da elementene i punkt 1 ikke er tilstrekkelig utredet.

Representanten Erik Johan Lindøe (H) fremmet følgende forslag:

Alternativt punkt 3.

Fylkeskommunedirektøren kommer tilbake til fylkestinget med et oppdatert mandat til forprosjekt for de eide klinikkene som legger til grunn:

- 1) Klinikken sentralt i Kristiansand utredes flere lokasjoner, og det legges opp til et anbud på lokasjoner. Lokasjoner både utenfor Kvadraturen og østover vurderes.
- 2) Fylkeskommunedirektøren gjennomfører en markedsdialog og finner aktuelle alternativer til tannklinikk i Arendal. Aksen 3 km radius fra Fløyheia vurderes. Innkomne private forslag på enten tomt eller ombygging av eksisterende bygningsmasse sammenlignes med Fløyheia i en sak til fylkestinget om valg av lokasjon. Pris, tilgjengelig, parkeringstilgang er viktige kriterier.

Representanten Rune André Sørtveit Frustøl fremmet følgende forslag:

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

2.Fylkestinget godkjenner tilnærming til tre nye leide tannklinikker

Votering

- Fellesforslaget fra Ap, Sp og SV fikk 5 mot 10 stemmer og falt (Ap, Sp, SV).
- Det ble foretatt punktvis votering over forslaget fra H i alternativ punkt 3.
- Forslaget fra H alternativpunkt 3. 1) ble vedtatt med 10 mot 5 stemmer (Ap, SV, MDG).
- Forslaget fra H alternativpunkt 3. 2) ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (MDG).
- Forslaget fra KrF ble vedtatt med 9 mot 6 stemmer (Ap, Sp, SV, Torbjørn Klungland FrP).

Fylkesutvalget - innstilling

1. Fylkestinget godkjenner overordnet rom- og funksjonsprogram.
2. Fylkestinget godkjenner tilnærming til tre nye leide tannklinikker.
3. Fylkeskommunedirektøren kommer tilbake til fylkestinget med et oppdatert mandat til forprosjekt for de eide klinikkene som legger til grunn:
 - Klinikken sentralt i Kristiansand utredes flere lokasjoner, og det legges opp til et anbud på lokasjoner. Lokasjoner både utenfor Kvadraturen og østover vurderes.
 - Fylkeskommunedirektøren gjennomfører en markedsdialog og finner aktuelle alternativer til tannklinikk i Arendal. Aksen 3 km radius fra Fløyheia vurderes. Innkomne private forslag på enten tomt eller ombygging av eksisterende bygningsmasse sammenlignes med Fløyheia i en sak til fylkestinget om valg av lokasjon. Pris, tilgjengelig, parkeringstilgang er viktige kriterier.
4. Fylkestinget tar status på oppgradering av dagens tannklinikker til orientering.

Innføring av ny tannklinikkstruktur for tannhelsetjenesten i Agder

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkestinget godkjenner overordnet rom- og funksjonsprogram
2. Fylkestinget godkjenner tilnærming til tre nye leide tannklinikker
3. Fylkestinget godkjenner mandat til forprosjekt av tre nye eide tannklinikker
4. Fylkestinget tar status på oppgradering av dagens tannklinikker til orientering

Vedlegg

Overordnet rom- og funksjonsprogram for Tannhelsetjenesten i Agder

Tilnærming til tre nye leide tannklinikker

Mandat forprosjekt tre nye eide tannklinikker

Sammendrag

Tannhelsetjenesten i Agder vil bestå av 13 tannklinikker. Innføringen av ny tannklinikkstruktur følger tre spor; oppgradering og gjenbruk av syv tannklinikker, etablering av tre nye leide tannklinikker og etablering av tre nye eide tannklinikker. Et felles rom- og funksjonsprogram for tannklinikker i Agder fylkeskommune ligger til grunn for de nye tannklinikkene.

- «Grønt spor»: oppgradering og gjenbruk av syv tannklinikker: sikre gjenbruk av syv av dagens tannklinikker, og nedlegging av 15 tannklinikker. Arbeidet med å klargjøre de syv tannklinikkene er i rute.
- «Gult spor»: etablering av tre nye leide tannklinikker
Anskaffelsesprosess for etablering av tre nye leide tannklinikker i Vennesla kommune, Tvedestrand kommune og Lyngdal kommune igangsettes i etterkant av det politiske vedtaket.
 - Østre Agder tannklinikk i Tvedestrand kommune vil ha 7 til 8 behandlingsrom.
 - Vennesla tannklinikk i Vennesla kommune vil ha 7 til 9 behandlingsrom.
 - Lyngdal tannklinikk i Lyngdal kommune vil ha 7 til 8 behandlingsrom

Størrelsen på bo- og arbeidsmarkedet innenfor 60 minutters kjøreavstand fra Lyngdal tannklinikk på over 119 000 innbyggere mot 56 700 innbyggere til Farsund tannklinikk er særlig viktig for valg av Lyngdal. Rekrutteringsmulighetene med et dobbelt så stort arbeidsmarked, samt reiseavstand for innbyggerne er avgjørende. Effekten av ytterligere utbygging av E39 forsterker vurderingene. Videre vil en tannklinikk i Lyngdal kunne bygges stor nok til å utgjøre en større klinikk også vest i Agder.

- «Oransje spor»: etablering av tre nye eide tannklinikker. Mandatet for forprosjektet gir rammer for prosjektets arbeid med de tre nye eide tannklinikkene i Agder fylkeskommune frem til investeringsbeslutning for tannklinikk sentralt i Arendal, tannklinikk sentralt i Kristiansand og tannklinikk i Vågsbygd.

Administrasjonen vil igangsette anskaffelsesfasen for tre nye leide tannklinikker og utarbeidelse av beslutningsgrunnlag for investering i tre nye eide tannklinikker raskt etter politisk vedtak.

Saksopplysninger

Agder fylkeskommune har ansvar for den offentlige tannhelsetjenesten i fylket, og skal sørge for at tannhelsetjenester, herunder spesialisttjenester, i rimelig grad er tilgjengelige for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i Agder.

Den offentlige tannhelsetjenestens samfunnsoppdrag er å fremme tannhelsen i befolkningen, organisere forebyggende tiltak og gi et regelmessig og oppsøkende tannhelsetilbud til prioriterte grupper pasienter.

Behovet for tannhelsetjenester i befolkningen er i endring, i hovedsak grunnet befolkningsutvikling og demografi, helsetilstand og behandlingsbehov. Dette har stor påvirkning på utviklingen av den regionale tannhelsetjenesten og stiller andre krav til kompetanse. Dette omfatter både tannhelsefaglig spesialkompetanse og bred, tverrfaglig kompetanse. Samtidig tilspisser konkurransen om arbeidskraften seg, særlig innenfor helse og omsorg. Tannhelsetjenesten i Agder må være attraktiv for å kunne levere gode og likeverdige tannhelsetjenester til innbyggerne.

Den [21. oktober 2025 vedtok Fylkestinget en helhetlig omstilling og effektivisering av tannhelsetjenesten i Agder i ni punkter](#). Formålet med omstillingen er å *levere gode og likeverdige offentlige tannhelsetjenester til våre egder med effektiv ressursbruk innenfor stadig mindre handlingsrom*.

Den [16. desember 2025 vedtok Fylkestinget handlings- og økonomiplanen hvor økonomien \(HØP\) knyttet til innføring av ny tannklinikkstruktur](#) var en del av investerings- og driftsbudsjettet til Tannhelsetjenesten i Agder. Gjennom HØP-en ble oppdraget ytterligere detaljert; *Vi skal bygge én fremtidsrettet og likeverdig tannhelsetjeneste for alle i Agder*. Oppdraget skal sikre at Tannhelsetjenesten i Agder leverer på den nye tannhelsestrategien 2025 til 2030. Strategien har følgende satsingsområder:

- Vi setter pasienten i sentrum
- Vi skal levere gode og likeverdige tjenester
- Vi satser videre på helsefremming og folkehelsearbeid
- Vi skal være en attraktiv arbeidsplass

Denne politiske saken om innføring av ny tannklinikkstruktur for Tannhelsetjenesten i Agder vil gi prosjektet nødvendige beslutninger og føringer for å sikre fremdrift og rammer rundt innføringen av de tre nye eide og tre nye leide tannklinikker.

Prosjektet vil komme tilbake med konkrete saker knyttet hver av de tre eide tannklinikker i forbindelse med investeringsbeslutning.

Tillitsvalgte og verneombud deltar i både styringsgruppen og arbeidsgruppen. Innholdet i denne politiske saken er drøftet med ansatte i Tannhelsetjenesten i Agder den 15. januar 2026. Saken legges frem til orientering i informasjons- og drøftingsmøte i Agder fylkeskommune 28. januar 2026.

Vurderinger

Tannhelsetjenesten i Agder vil bestå av 13 tannklinikker. Innføringen av ny tannklinikkstruktur følger tre spor;

- **Grønt spor:** sikre gjenbruk av syv av dagens tannklinikker, og nedlegging av 15 tannklinikker.
- **Gult spor:** etablering tre nye leide tannklinikker i Vennesla, Tvedestrand og Farsund eller Lyngdal.
- **Oransje spor:** etablering av tre nye eide tannklinikker. En tannklinikk sentralt i Arendal, en tannklinikk sentralt i Kristiansand og en tannklinikk i Vågsbygd.

Tabellen nedenfor synliggjør fordelingen av fremtidens 115-120 behandlingsrom fordelt på 13 tannklinikker:

Tannklinikk		Antall behandlingsrom	Kort status
Østre Agder		7 – 8	Gult spor
Fløyheia		14 – 16	Oransje spor
Grimstad		13	Grønt spor: Videreføres som i dag
Lillesand		8	Grønt spor: Arbeid med å etablere et ekstra rom er igangsatt, totalt 8 rom. Utbyggingen er planlagt ferdigstilt vinteren 2026, med gjenbruk av behandlingsutstyr.
Kristiansand	Vågsbygd	18 – 25	Oransje spor
	Sentrum	14 – 16	Oransje spor
Vennesla		7 – 9	Gult spor
Evje		5	Grønt spor: Økt fra fire til fem behandlingsrom. Ferdigstilt med gjenbruk av behandlingsstol
Valle		1	Grønt spor: Videreføres som i dag
Mandal		7 – 8	Grønt spor: Vurdering om økning av kapasitet fra 7 til 8 avklares senere
Lyngdal		6 – 8	Gult spor. Antall behandlingsrom avhenger av plassering
Flekkefjord		5 – 7	Grønt spor: Vurdering om økning fra 5 til 6 eller 7 avklares senere. Det er gjennomført befaring og utbyggingsmuligheter er kartlagt. Avgjørelse om utvidelse avklares i etterkant av avklaring Farsund / Lyngdal tannklinikk
Byremo		2	Grønt spor: Videreføres som i dag
Antall behandlingsrom		115 - 120	Totalt en reduksjon fra dagens 135 behandlingsstoler til 115-120.

Det planlegges tilgang på behandlingsrom til studenter fordelt på ulike tannklinikker på Agder, prioritert på de større tannklinikkene. Spesialistrom vil avklares i forbindelse med forprosjektene på de eide tannklinikkene.

Økt kapasitet gjennom økte åpningstider, er planlagt å starte opp med innsatsområdet før sommeren 2026. Piloten er planlagt på Grimstad tannklinikk.

Rom og funksjonsprogram (RFP) for tannklinikker i Tannhelsetjenesten i Agder

Rom- og funksjonsprogrammet for Tannhelsetjenesten i Agder beskriver overordnede krav til rom og funksjoner i nye fylkeskommunale tannklinikker, med tilhørende arealbehov. Dette skal benyttes som utgangspunkt for planlegging av nye eide og leide klinikker, samt ombygging av eksisterende klinikker.

Arbeidet med RFP startet på Grimstad tannklinikk 29. oktober 2025 med representanter fra tannhelse, bygg og eiendom, porteføljestyring, innkjøp, vernetjenesten og tillitsvalgte, samt Agder arbeidsmiljø. Det ble gjennomført en befaring av Grimstad tannklinikk med tilhørende presentasjon av styrker og svakheter med prosjektet og bygget, sammen med andre viktige elementer for gode arbeidslokaler for tannhelsetjenesten i Agder.

En tverrfaglig arbeidsgruppe har bidratt med fagkompetanse og erfaringer inn i arbeidet med RFP. Norconsult, som har erfaring fra andre tilsvarende prosesser på tannhelse, har bidratt i prosessen. Råd for personer med nedsatt funksjonsevne er også representert i arbeidet.

Den overordnede RFP-en er et resultat av oppstartsamlingen, erfaringene til Norconsult, erfaringer fra Grimstad tannklinikk og innspill fra arbeidsgruppa. [De seks vurderingskriteriene fra den politiske saken i høst](#), har også vært viktige inn i arbeidet med RFP. RFP-en er i tråd med vedtatt eiendomsstrategi.

Det vedlagte rom- og funksjonsprogrammet er fortsatt under utarbeidelse, men vil danne et omforent grunnlag i etableringen av nye eide og leide klinikker fremover. Dette vil bidra til at vi får samme kvalitet i alle våre nye klinikker, basert på et godt gjennomarbeidet grunnlag som ansatte har vært involvert i å utarbeide. Det vil også bidra til tids- og kostnadsbesparelser i forprosjekteringsfaser, og videre i forbedringsarbeid.

Rom- og funksjonsprogrammet må tilpasses rammene til hver enkelt klinikk, men samtidig ivareta behovet for standardisering. Ved etablering av leide klinikker må det tilpasses den enkelte lokasjonen, men skal følges så langt det lar seg gjøre. Ansatte som skal ha tilholdssted på klinikker som skal etableres vil bli involvert for lokale justering og tilpasninger.

Tilnærming til nye leide tannklinikker

For å sikre et godt beslutningsunderlag for de tre nye leide tannklinikkene i Tvedestrand, Vennesla og Farsund eller Lyngdal er det gjennomført en involveringsprosess med de aktuelle kommunene, klinikkleiderne og de ansatte i Tannhelsetjenesten.

Dette beslutningsunderlaget sikrer prosjektet nødvendige beslutninger og føringer for å sikre fremdrift rundt innføringen av de tre nye leide tannklinikker:

- Geografisk plassering av tannklinikk i Lister
- Antall behandlingsrom for de tre leide tannklinikkene

- Nedslagsfelt for en forenklet konkurranse for de tre leide tannklinikkene

De seks [vurderingskriteriene fra den politiske saken](#) er en sentral del av vurderingene knyttet til de tre leide tannklinikkene; pasientsikkerhet og kvalitet, pasientproduktivitet, pasienttilfredshet, godt arbeidsmiljø og sterke fagmiljøer, bærekraftig ressursbruk og reisevei. Videre er Agder fylkeskommunes [eiendomsstrategi](#) en del av grunnlaget for anskaffelsesfasen for de nye leide tannklinikkene.

Kort oppsummert anbefaling for de tre leide tannklinikkene:

- Østre Agder tannklinikk i Tvedestrand kommune: Basert på dekningsanalysene og vurderingskriteriene er det skisserte området godt egnet for å gjennomføre en anskaffelsesprosess om lokaler til Østre Agder tannklinikk. Befolkningsgrunnlaget og befolkningsutviklingen, sammen med arbeidsmarkedet innenfor 30 minutter, tilsier at Østre Agder tannklinikk bør ha 7 til 8 behandlingsrom. Studentrom vurderes i tillegg. I samspill med OPS og Fløyheia tannklinikk vil dette dekke dagens og fremtidig behov.
- Vennesla tannklinikk i Vennesla kommune: Det skisserte området er godt egnet for en anskaffelsesprosess. Befolkningsgrunnlaget, -utviklingen og arbeidsmarkedet tilsier at Vennesla tannklinikk bør ha 7 til 9 behandlingsrom.
- Lyngdal tannklinikk i Lyngdal kommune: Det anbefales å gjennomføres en anskaffelsesprosess i Lyngdal sentrum. En tannklinikk i Lyngdal sentrum vil ha 7 til 8 behandlingsrom og utgjøre en middels stor tannklinikk vest i Agder. Studentrom vurderes i tillegg. Samtidig vil Lyngdal ha et arbeidsmarked på over 100 000 innenfor 60 minutter kjøreavstand. Dette markedet vil bli betydelig større når E39 blir ferdig.

En tannklinikk i Farsund sentrum vurderes som mindre formålstjenlig enn en tannklinikk i Lyngdal sentrum. Det er særlig arbeidsmarkedet og viktigheten av å ha en middels stor tannklinikk også vest i Agder som utslagsgivende for vurderingen.

Mandat til forprosjekt av tre nye eide tannlinikker

Mandatet for forprosjektet gir rammer for prosjektets arbeid med de tre nye eide tannklinikkene i Agder fylkeskommunen frem til investeringsbeslutning. Mandatet beskriver overordnet hvordan tannklinikken sentralt i Arendal, sentralt i Kristiansand og Vågsbygd skal utvikles og brukes for å realisere formålet til helhetlig omstilling og effektivisering av tannhelsetjenesten i Agder og understøtte den vedtatte Tannhelsestrategien (2025–2028/2030).

Forprosjektet vil beskrive funksjonelle og arealmessige behov, konkret lokalisering og tilrettelegging for god beslutningsprosess for å realisere arealbehovet.

Det blir en felles oppstart for de tre forprosjektene. Tidspunktet for de tre investeringsbeslutningene vil avhenge av fremdriften i kommunene og i skolestrukturarbeidet. Det er en målsetting om investeringsbeslutning i 2026.

Regionplan Agder 2030

Arbeidet med realisering av de nye eide og leide tannklinikkene skal være i tråd med fylkeskommunens eiendomsstrategi.

Det overordnede målet med eiendomsstrategien er å sikre at eiendomsmassen understøtter regionplanens klimamessige, sosiale og økonomiske ambisjoner på en best mulig måte, i tillegg til å understøtte virksomhetens funksjonelle behov.

Økonomiske konsekvenser

Det er satt av midler til både oppgradering og nye leide og investering til nye eide tannlinikker i vedtatt handlings- og økonomiplan. Tannhelsetjenesten i Agder vil rapportere på status gjennom tertial og fortløpende løypemeldinger til hovedutvalget for utdanning og folkehelse.

Økonomien er avhengig av avslutning av dagens 15 tannlinikker og gjenbruk av utstyr derfra. Avslutning av enkelte kontrakter er igjen avhengig av fremdrift og avklaringer i offentlig-privat kapasitetssamarbeidet (OPS).

Konklusjon

Fylkestinget vedtar foreslått tilnærming for tre nye eide tannlinikker og tre nye leide tannlinikker.

Kristiansand, 12.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Knut Lindland
fylkesdirektør

6/26 Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold - fastsettelse av planprogram

Arkivsak-dok.	25/15366-32
Saksbehandler	Christina Kvernevik

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkeseldrerådet	26.01.2026	4/26
2 Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	27.01.2026	3/26
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	28.01.2026	4/26
4 Ungdommens fylkesutvalg 2026	29.01.2026	4/26
5 Fylkesutvalget	10.02.2026	1/26
6 Fylkestinget	24.02.2026	6/26

Fylkesutvalget - innstilling

Fylkestinget fastsetter planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) etter plan – og bygningsloven § 8-3, med de endringene som er foreslått og vurdert gjennom høringsprosessen.

Fylkeseldrerådet har behandlet saken i møte 26.01.2026 sak 4/26

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fylkeseldrerådet - vedtak

Fylkestinget fastsetter planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) etter plan – og bygningsloven § 8-3, med de endringene som er foreslått og vurdert gjennom høringsprosessen

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder har behandlet saken i møte 27.01.2026 sak 3/26

Møtebehandling

Saksbehandler Christina Kvernevik var til stede og orienterte.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder - vedtak/innstilling

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkestinget fastsetter planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) etter plan – og bygningsloven § 8-3, med de endringene som er foreslått og vurdert gjennom høringsprosessen

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder har behandlet saken i møte 28.01.2026 sak 4/26

Møtebehandling

Det var 5 stemmeberettigede under behandling av saken.

Representanten Freddy de Ruiter fremmet følgende tilleggsforslag:

Rådet er ikke tilfreds med Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold da vi oppfatter dette som mangelfullt med hensyn til den store gruppen av innbyggere vi representerer. Omtalen av personer med funksjonsnedsettelse er nesten fraværende. Det framstår som om kompetansen og det benyttede kunnskapsgrunnlaget har en "slagside" og hvor "vår" gruppe nesten ikke er med. Rådet mener derfor dette må justeres.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt,
Forslaget fra representanten Freddy de Ruiter ble enstemmig vedtatt.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder - vedtak

Fylkestinget fastsetter planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) etter plan – og bygningsloven § 8-3, med de endringene som er foreslått og vurdert gjennom høringsprosessen.

....

Rådet er ikke tilfreds med Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold da vi oppfatter dette som mangelfullt med hensyn til den store gruppen av innbyggere vi representerer. Omtalen av personer med funksjonsnedsettelse er nesten fraværende. Det framstår som om kompetansen og det benyttede kunnskapsgrunnlaget har en "slagside" og hvor "vår" gruppe nesten ikke er med. Rådet mener derfor dette må justeres.

Ungdommens fylkesutvalg 2026 har behandlet saken i møte 29.01.2026 sak 4/26**Møtebehandling****Representantene Einar Osen og Aida Clarke Stavdal fremmet følgende forslag:**

UFU ønsker å presisere viktigheten av arbeidet mot unge menns psykiske helse.

Dette burde utdypes tydeligere i LIM-planen.

Bakgrunn: mange unge menn i dag opplever psykisk uhelse. Fylkeskommunen burde jobbe på systemnivå, spesielt gjennom skole, for å forebygge dette. Fokuset på psykisk helse har generelt blitt bedre de siste årene, men statistikk viser til at problemstillingen rundt unge menn burde belyses i større grad.

Votering

Forslaget til representantene Einar Osen og Aida Clarke Stavdal ble enstemmig vedtatt.

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Ungdommens fylkesutvalg 2026 - vedtak

Fylkestinget fastsetter planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) etter plan – og bygningsloven § 8-3, med de endringene som er foreslått og vurdert gjennom høringsprosessen.

UFU ønsker å presisere viktigheten av arbeidet mot unge menns psykiske helse.

Dette burde utdypes tydeligere i LIM-planen.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 1/26**Votering**

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak fikk 12 mot 3 stemmer og ble vedtatt (FrP).

Fylkesutvalget - innstilling

Fylkestinget fastsetter planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) etter plan – og bygningsloven § 8-3, med de endringene som er foreslått og vurdert gjennom høringsprosessen.

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold - fastsettelse av planprogram

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkestinget fastsetter planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) etter plan – og bygningsloven § 8-3, med de endringene som er foreslått og vurdert gjennom høringsprosessen

Vedlegg

Vedlegg 2 - Forslag til planprogram for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold

Vedlegg 3_ oppsummering av høringsinnspill med vurderinger

Sammendrag

Planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) har vært på høring sommeren og høsten 2025. Det kom inn 21 høringsinnspill fra kommuner, organisasjoner, statlige aktører, næringsliv og frivillige. Innspillene viser bred støtte til planens hovedretning, men peker samtidig på viktige justeringer og kunnskapshull som må følges opp i det videre arbeidet.

De fleste høringsinstansene støtter å beholde navnet «Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold i Agder (LIM-planen)». Flertallet støtter også de fem foreslåtte plantemaene, men flere peker på behov for å tydeliggjøre tema som digitalt utenforskap, teknologiens rolle, LHBT+-tematikk, rasisme og eldreperspektivet. Det er bred enighet om at kunnskapsgrunnlaget må oppdateres, særlig knyttet til skeives levekår, kvinne- og mannsperspektiver på helse, unges holdninger til demokrati og barrierer i arbeidslivet.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at innspillene styrker planprogrammet og gir tydelig retning for den kommende planprosessen. Planprogrammet anbefales derfor fastsatt.

Saksopplysninger

Fylkesutvalget i Agder vedtok 3. juni 2025 å sende forslag til planprogram for revidering av LIM-planen på høring og legge det ut til offentlig ettersyn. Høringsfristen ble satt til 5. oktober. Totalt kom det inn 21 høringsinnspill, hvorav åtte fra kommuner. Enkelte kommuner valgte å ikke sende inn egne innspill, men ga uttrykk for at de hadde lest og sluttet seg til forslaget. Det ble samtidig påpekt at høringsfristen, som falt sammen med høstferien, var uheldig. Dette vil tas med i vurderingen ved fremtidige høringsprosesser.

Gjennomgangen av høringsinnspillene viser at det er bred støtte til planprogrammet og til hovedretningen for revidering av LIM-planen. Samtidig peker innspillene på viktige justeringer og kunnskapshull som må følges opp i det videre arbeidet.

Vurderinger

I høringsprosessen ble det stilt tre sentrale spørsmål:

1) Planens navn:

Bør planen fortsatt hete regional plan for likestilling, inkludering og mangfold i Agder, med forkortelsen «LIM-planen»? Eller bør den ha et kortere navn, og eventuelt en annen forkortelse?

Flertallet av høringsinstansene støtter å beholde navnet. Begrunnelsen er at navnet er godt etablert og har symbolsk verdi. Enkelte foreslo kortere eller alternative navn, som «Demokratiplanen» eller «Agder for alle». Eldrerådet i Lindesnes fremhevet betydningen av forkortelsen LIM som «lim i samfunnet». Fylkeskommunedirektøren vurderer at navnet bør beholdes, men at forkortelsen kan gis en tydeligere introduksjon i kommunikasjonen om planen.

2) Plantema:

Er de fem foreslåtte temaene de som det vil være viktigst å jobbe med? Mangler det noen tema, eller er det for mange?

De fem foreslåtte temaene fikk bred støtte, men flere høringsinstanser foreslo justeringer og tillegg. Lindesnes kommune og Sørlandet sykehus HF fremhevet digitalt utenforskap som et viktig tema. Østre Agder IPR påpekte behovet for å inkludere teknologiens rolle, særlig risikoen for diskriminering gjennom kunstig intelligens og automatiserte systemer. Kristiansand kommune understreket viktigheten av å løfte frem rasisme og muslimhat som et eget punkt, og å gi LHBT+-tematikk en tydelig plass. Nasjonalforeningen for folkehelsen etterlyste et sterkere eldreperspektiv. To kommuner foreslo å redusere antall tema for å gjøre planen mer spisset og håndterbar. Fylkeskommunedirektøren vurderer at de fem hovedtemaene bør beholdes, men suppleres med underpunkter som reflekterer innspillene. På denne måten ivaretas både bredden og behovet for å tydeliggjøre særskilte utfordringer.

3) Kunnskapsgrunnlag:

Har vi nok kunnskap om likestilling, inkludering og mangfold? Hvis ikke, hvor ser dere kunnskapshull som bør tettes? Bør det forskes mer på enkelte tema?

Det er bred enighet om at kunnskapsgrunnlaget må oppdateres. Flere høringsinstanser peker på konkrete kunnskapshull, blant annet innen skeives levekår, kvinne- og mannsperspektiver på helse, unges holdninger til ytringsfrihet og demokrati, arbeidslivets rolle og teknologiens betydning. Fylkeskommunedirektøren vurderer at disse innspillene gir tydelige prioriteringer for kunnskapsinnhenting i 2026. Høringsinnspillene vil bearbeides ytterligere i forbindelse med den videre kunnskapsinnhenting. Det er satt av 500 000 kroner til dette arbeidet, finansiert gjennom inndratte næringsutviklingsmidler.

Andre innspill:

Flere høringsinstanser har gitt innspill som går utover de tre hovedspørsmålene. Grimstad kommune etterlyser økonomiske incentivordninger og lavterskelarenaer som «Agder for alle». Østregionen næringsforening uttrykker bekymring for fragmentert innsats mot utenforskap og peker på behovet for bedre koordinering, særlig mellom Nav og arbeidslivet. Dette er i tråd med [forvaltningsrevisjonen om](#)

[bærekraft i Agder fylkeskommune](#), der Agder-kommunene ønsker mer støtte til det helhetlige arbeidet med levekår, inkludering og folkehelse. I forvaltningsrevisjonen etterlyser kommunene bedre samordning mellom sektorer, særlig for barn og unge, psykisk helse og skolefravall, og det etterspørres strukturelle og langsiktige tiltak fremfor kortsiktige prosjekter.

Av andre innspill til LIM-planens planprogram understreker Statsforvalteren i Agder at planen bør knyttes direkte til kommunenes planlegging og sees i sammenheng med implementeringen av FNs CRPD-konvensjon for mennesker med funksjonsnedsettelse. Studentorganisasjonen etterlyser mer informasjon via sosiale medier og digitale kanaler rettet mot unge.

Et gjennomgående tema i høringsinnspillene har vært behovet for tydeligere indikatorer og målbarhet i den reviderte LIM-planen. Flere aktører har påpekt at tidligere målsettinger har vært formulert som visjoner uten konkrete måleparametere, noe som har gjort det vanskelig å evaluere effekten av tiltakene. Det er derfor bred enighet om at den nye planen må inneholde klare mål og indikatorer som kan følges opp over tid.

FRI Agder understreker at arbeidet med indikatorer ikke må føre til lavere ambisjoner, mens Grimstad kommune peker på behovet for å konsentrere innsatsen for å gjøre evalueringen mer håndterbar. Næringsalliansen i Agder etterlyser konkrete og målbare indikatorer som kan dokumentere resultater i arbeidslivet, og Sørlandet sykehus HF fremhever viktigheten av målbarhet som en styrke ved revisjonen.

Fylkeskommunedirektøren deler vurderingen av at tydelige indikatorer vil være avgjørende for å sikre fremdrift og resultater. Det vil bidra til å gjøre planen mer operasjonell, styrke oppfølgingen og gi et bedre grunnlag for å vurdere effekten av tiltakene. Fylkeskommunedirektøren er positiv til de øvrige foreslåtte endringene som har kommet inn gjennom høringsprosessen. Endringene vurderes som konstruktive og relevante, og de vil samlet bidra til å styrke den videre prosessen med revideringen av LIM-planen. Ved å innarbeide justeringene og suppleringsene som er foreslått, sikres det at planen blir bedre forankret, mer treffsikker og tydeligere i sin praktiske anvendelse. Dette gir et solid grunnlag for å utvikle en plan som både ivaretar bredden i likestillings- og inkluderingsarbeidet og samtidig adresserer de konkrete utfordringene som er løftet frem.

Regionplan Agder 2030

Revideringen av LIM-planen er tett knyttet til Regionplan Agder 2030. Regionplanen har klare mål om bedre levekår, likestilling, inkludering og mangfold. Særlig relevante mål i Regionplan Agder 2030 er:

- at byer, tettsteder og lokalsentre er utviklet kompakt og med kvaliteter som fremmer helse, deltakelse og trivsel. Flere har en bolig som er tilpasset sin livssituasjon (1.2).

- at private og offentlige virksomheter fremmer heltidskultur, likestilling, inkludering og mangfold (2.7)
- at alle barnehager, skoler, høyere utdanning og arbeidsliv fremmer kultur for læring, likestilling, inkludering, helse og trivsel (3.2); og
- at alle skal ha like muligheter til å delta og bidra i samfunnet, uavhengig av kjønn, etnisitet, funksjonsevne, alder, religion, livssyn, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og sosial bakgrunn. Det henvises til FN-konvensjonen om rettigheter til personer med funksjonsnedsettelse CRPD (3.5).

Barn og unge har en sentral plass i dette arbeidet, og er inkludert som en naturlig målgruppe under de ulike plantemaene. Det legges opp til medvirkning av barn og unge, blant annet gjennom involvering av ungdommenes fylkesutvalg.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at LIM-planen skal utdype og konkretisere Regionplan Agder 2030 sine mål, og ikke etablere egne hovedmål. På denne måten sikres helhet og sammenheng i det regionale planverket.

Økonomiske konsekvenser

Fylkestinget har satt av 500 000 kroner til oppdatering av kunnskapsgrunnlaget i 2026. Midlene dekkes av inndratte næringsutviklingsmidler. I tillegg er det avsatt en million kroner til arbeid med LIM-planen.

Konklusjon

Planprogrammet har bred støtte og gir et godt grunnlag for revideringen av LIM-planen. Høringsinnspillene har styrket programmet og vil bli innarbeidet i det videre arbeidet.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at fylkestinget fastsetter planprogrammet med de endringene som er foreslått etter høringen.

Kristiansand, 08.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Andersen Tofte
fylkesdirektør for næring, plan og kultur.

7/26 Aust-Agder-museum og arkiv IKS - revisjon av selskapsavtale - høring

Arkivsak-dok.	24/06586-51
Saksbehandler	Rune Holbek

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	10.02.2026	5/26
2 Fylkestinget	24.02.2026	7/26

Fylkesutvalget - innstilling

Fylkestinget vedtar forslaget til endringer i selskapsavtalen for Aust-Agder museum og arkiv IKS, jf. vedtak i representantskapet 15.12.2025.

Fylkesutvalet godkjenner ikkje framlegg til ny selskapsavtale, og bed representantskapet om å stryke følgjande formulering i framlegg til ny selskapsavtale:

Styremedlemmer bør ikkje veljast blant
sitjande kommunestyre-/fylkestingsrepresentantar
frå deltakarkommunane.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 5/26

Møtebehandling

Representanten Kristin Ljosland (Sp) fremmet følgende forslag på vegne av Sp, KrF, H:

Fylkesutvalet godkjenner ikkje framlegg til ny selskapsavtale, og bed representantskapet om å stryke følgjande formulering i framlegg til ny selskapsavtale:

Styremedlemmer bør ikkje veljast blant
sitjande kommunestyre-/fylkestingsrepresentantar
frå deltakarkommunane.

Spørsmål fra representanten Kristin Ljosland (Sp) ønskes å bli nærmere besvart i tilknytning til fylkestingets behandling av saken.

Kan administrasjonen gjøre greie for kva som er den reelle skilnaden på IKS-lova sine formuleringar i §4 og framlegget i saka angående §15 i ny selskapsavtale, samt skilnaden på tidlegare formulering i gjeldane avtale?

Opprinnelig § 15 i selskapsavtale har denne ordlyden:
For endringer i selskapsavtalen gjeld IKS-loven.
Mindre endringer kan handsamast avrepresentantskapet.

I tillegg til samrøystekrava i IKS-loven kan paragraf 8 andre ledd i denne avtalen berre endrast samrøystes.

Ny § 15 i selskapsavtalen er foreslått til følgende:

Endringer i selskapsavtalen som gjeld forhold nemnde i § 4 tredje ledd i lov om interkommunale selskap – herunder:

- selskapet sitt namn
- føremål
- deltakarar
- deltakarane sitt ansvar og innskotsplikt
- innskotskapital
- selskapsform og grunnleggjande rettar skal vedtakast av kommunestyret eller fylkestinget i alle deltakarkommunar / fylkeskommunar.

Andre endringer i selskapsavtalen kan vedtakast av representantskapet med minst to tredelar av dei avgitte røystene, med mindre anna er fastsett i denne avtalen.

Fylkesdirektør Kristin Tofte Andresen svarte på spørsmålet.

Spørsmål fra representanten Kristin Ljosland (Sp) ønskes å bli nærmere besvart i tilknytning til fylkestingets behandling av saken.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
Fellesforslaget fra Sp, KrF og H ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalget - innstilling

Fylkestinget vedtar forslaget til endringer i selskapsavtalen for Aust-Agder museum og arkiv IKS, jf. vedtak i representantskapet 15.12.2025.

Fylkesutvalet godkjenner ikkje framlegg til ny selskapsavtale, og bed representantskapet om å stryke følgjande formulering i framlegg til ny selskapsavtale:

Styremedlemmer bør ikkje veljast blant
sitjande kommunestyre-/fylkestingsrepresentantar
frå deltakarkommunane.

Aust-Agder-museum og arkiv IKS - revisjon av selskapsavtale - høring

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkestinget vedtar forslaget til endringer i selskapsavtalen for Aust-Agder museum og arkiv IKS, jf. vedtak i representantskapet 15.12.2025.

Vedlegg

Vedlegg 1. Gjeldende selskapsavtale for Aust-Agder museum og arkiv IKS

Vedlegg 2. Forslag til ny selskapsavtale for Aust-Agder museum og arkiv IKS

Vedlegg 3 Samarbeidsavtalen

Særutskrift - Aust-Agder museum og arkiv IKS - forslag til endring i selskapsavtalen - høring

Særutskrift - Godkjenning av endringer i selskapsavtalen og prolongering av samarbeidsavtalen til Aust-Agder museum og arkiv IKS

Sammendrag

Fylkestinget behandlet saken første gang 22.10.2024 (sak 67/24), men vedtok da ikke å slutte seg til ny selskapsavtale fordi øvrige eiere ikke hadde fattet likelydende vedtak. Det samme gjentok seg ved andre gangs behandling 06.05.2025 (sak 13/25), og saken ble sendt tilbake til selskapet for ny vurdering. Saken legges nå frem for behandling for tredje gang, og det foreligger enighet i representantskapet om forslagene til endringer i selskapsavtalen.

Forslag til endringer i selskapsavtalen for Aust-Agder museum og arkiv IKS sendes dermed på ny behandling hos deltakerkommunene, jf. lov om interkommunale selskap § 5. I det reviderte forslaget videreføres ordlyden i § 7 og § 8 i gjeldende selskapsavtale, som omhandler stemmegivning. Dette er et resultat av innspill fra første og andre høringsrunde, samt representantskapets vedtak 12.12.2024 og 15.12.2025.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at fylkestinget godkjenner de foreslåtte endringene i selskapsavtalen.

Saksopplysninger

Arbeidsprosess

Endringsarbeidet har vært gjenstand for flere høringsrunder hos eierkommunene. I 2023 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle vurdere behov for justeringer. Arbeidet har særlig vært knyttet til:

1. Språklige og strukturelle justeringer
2. Endringer i innholdet i §§ 7, 8 og 9

Representantskapet har behandlet saken flere ganger på grunn av uenighet, men har kommet til enighet om §§ 7 og 8. I representantskapsmøtet 07.05.2025 ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av ordførerne i Valle, Grimstad og Arendal. Aust-Agder museum og arkiv IKS fungerte som sekretariat. Arbeidsgruppen skulle utarbeide et revidert forslag til selskapsavtale basert på innspill fra eierne, med en ordlyd som kunne sikre bred enighet.

Beskrivelse av endringer

Endringene gjelder særlig ordlyden i § 9 (styret). Det foreslås også en endring i § 15 (endring av selskapsavtalen).

Endringer i § 9 (styret)

Opprinnelig § 9 regulerte styrets ansvar, sammensetning, valgperiode, representasjon, og varamedlemmer. Det nye forslaget innebærer blant annet:

- Styret skal fortsatt bestå av åtte medlemmer, men alle velges av representantskapet for to år, med rotasjon annet hvert år for å sikre kontinuitet.
- Agder fylkeskommune, Valle, Grimstad og Arendal skal fortsatt ha særskilt rett til representasjon.
- Alle deltakere kan foreslå styrekandidater, som behandles av valgkomiteen.
- Krav til kompetanse vektlegges sterkere, og det presiseres at styremedlemmer normalt ikke bør være sittende kommunestyre- eller fylkestingsrepresentanter.
- Varamedlemmer velges i nummerert rekkefølge fremfor personlige varamedlemmer.
- Ansatte representantene velges for to år, øvrige varamedlemmer for fire år.
- Styrets rolle som selskapets representant utad presiseres.

Arbeidsgruppens begrunnelse

Arbeidsgruppen begrunner endringene med behov for:

- Større tydelighet rundt kompetansekrav og styrets rolle
- Bedre kontinuitet og stabilitet gjennom felles varamedlemslister
- En balansert modell som både sikrer prinsippet om kompetansebasert styresammensetning og samtidig ivaretar geografisk representasjon og eiernes interesser

Opprinnelig § 9 i selskapsavtale har denne ordlyden:	Ny § 9 i selskapsavtalen er foreslått til følgende:
<i>Styret har ansvaret for drifta av selskapet i samsvar med IKS-loven, selskapsavtalen og vedtak i representantskapet.</i> <i>Styret har 8 medlemmer med personlege varamedlemmer. som med unntak av representantane for dei tilsette, blir valde for 4 år. 4 representantar med vararepresentantar veljast etter forslag frå hhv. Agder fylkeskommune, Valle kommune, Grimstad kommune og Arendal kommune. Fylkeskommune og disse kommunane skal også være sikra representasjon i styret. Styreleiar skal veljast etter forslag frå Agder fylkeskommune. 3/4 av representantskapsmedlemmane som er til stades må støtte styreleiarvalet.</i> <i>Reglane i aksjeloven S 20 om kjønnsmessig fordeling i styret skal gjelde ved val til styret. Dei tilsette skala ha to styremedlem med personlege varamedlem, som blir vald av og mellom dei tilsette i tråd med IKS-loven S 10.</i>	<i>Styret har ansvaret for drifta av selskapet i samsvar med IKS-lova, selskapsavtalen og vedtak i representantskapet.</i> <i>Aust-Agder museum og arkiv IKS skal ha eit styre på 8 medlemmer, valde av representantskapet for ein periode på to år. Halvparten av medlemmene skal veljast kvart andre år for å sikre kontinuitet i styret.</i> <i>Alle deltakarar kan kome med framlegg til styremedlemmer. Agder fylkeskommune, Valle kommune, Grimstad kommune og Arendal kommune skal ha særskild rett til å vere representert i styret, og foreslår kandidatar til valgkomiteen. Styremedlemmene vert valde av representantskapet etter innstilling frå valgkomiteen.</i> <i>Styresamansettinga skal veljast ut frå kompetanse og vere tilpassa formålet og eigenarten til selskapet. Styremedlemmer bør</i>

<i>Dagleg leiar og nestleiar kan ikkje representere dei tilsette i styret.</i> <i>Styreleiar har møte- og talerett i representantskapet.</i> <i>Styret representerer selskapet utad. Styret kan gje styremedlem eller dagleg leiar rett til å forplikte selskapet aleine eller i fellesskap.</i>	<i>ikkje veljast blant sitjande kommunestyre-/fylkestingsrepresentantar frå deltakarkommunane.</i> <i>Representantskapet vel også 5 varamedlemmer som blir valde for fire år om gongen. 2 faste medlemmer og ei varamedlemsliste med 2 medlemmer blir vald av og blant dei tilsette. Medlemmer frå dei tilsette blir valde for to år om gongen.</i> <i>For innkalling og saksbehandling i styret gjeld lov om IKS.</i> <i>Reglane i aksjeloven om kjønnsmessig fordeling i styret skal gjelde ved val til styret.</i> <i>Dagleg leiar kan ikkje representere dei tilsette i styret.</i> <i>Styreleiar har møte- og talerett i representantskapet.</i> <i>Styret representerer selskapet ut mot omverda.</i>
---	--

Endringer i § 15 (endring av selskapsavtalen)

Opprinnelig § 15 viste til IKS-loven og åpnet for at mindre endringer kunne vedtas av representantskapet.

I det nye forslaget tydeliggjøres:

- Hvilke endringer som etter IKS-loven § 4 tredje ledd krever behandling i kommunestyrene/fylkestinget (bl.a. navn, formål, deltakere, ansvar og innskuddskapital)
- At øvrige endringer kan vedtas av representantskapet med minst to tredeler av avgitte stemmer, med mindre annet er fastsatt

Arbeidsgruppens begrunnelse

Presiseringen skal:

- Sikre lovmessighet og demokratisk kontroll
- Hindre ugyldige vedtak og risiko for lovlighetskontroll
- Klargjøre hvilke organer som kan gjøre hvilke endringer
- Gi bedre forutsigbarhet for både eierne og selskapet

Opprinnelig § 15 i selskapsavtale har denne ordlyden:	Ny § 15 i selskapsavtalen er foreslått til følgende:
--	---

<i>For endringer i selskapsavtalen gjeld IKS-loven. Mindre endringer kan handsamast av representantskapet.</i> <i>I tillegg til samrøystekrava i IKS-loven kan paragraf 8 andre ledd i denne avtalen berre endrast samrøystes.</i>	<i>Endringer i selskapsavtalen som gjeld forhold nemnde i § 4 tredje ledd i lov om interkommunale selskap – herunder:</i> • <i>selskapet sitt namn</i> • <i>føremål</i> • <i>deltakarar</i> • <i>deltakarane sitt ansvar og innskotsplikt</i> • <i>innskotskapital</i> • <i>selskapsform og grunnleggjande rettar</i> <i>skal vedtakast av kommunestyret eller fylkestinget i alle deltakarkommunar / fylkeskommunar.</i> <i>Andre endringer i selskapsavtalen kan vedtakast av representantskapet med minst to tredelar av dei avgitte røystene, med mindre anna er fastsett i denne avtalen.</i>
--	--

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren vurderer at den reviderte selskapsavtalen gir større tydelighet og bedre samsvar med IKS-loven, og styrker kvalitet og stabilitet i styrearbeidet. I tillegg balanseres behovet for kompetansebasert styresammensetning og eierrepresentasjon.

Videre mener fylkeskommunedirektøren at forslag til endringer gir et klarere skille mellom politiske og administrative fullmakter, og reduserer risiko for ugyldige vedtak og lovlighetskontroller. I tillegg legges det etter fylkeskommunedirektørens mening til rette for mer effektiv styring av selskapet.

Det vurderes derfor som hensiktsmessig at endringene godkjennes.

Det er ikke fremsatt ønske om reforhandling av samarbeidsavtalen som følger som vedlegg, og denne foreslås derfor prolongert.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at de nå foreliggende forslagene til endringer i selskapsavtalen vedtas.

Eksisterende samarbeidsavtale følger som vedlegg. Det er ikke fremmet ønske om reforhandling, og det anbefales derfor at avtalen prolongeres i tråd med punkt 7 i samarbeidsavtalen.

Kristiansand, 16.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør

8/26 Forprosjektrapport Agder Arena og veien videre

Arkivsak-dok.	24/32301-16
Saksbehandler	Steinar Roppen Olsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Administrasjonsutvalget	10.02.2026	2/26
2 Fylkesutvalget	10.02.2026	10/26
3 Fylkestinget	24.02.2026	8/26

Fylkesutvalgets – innstilling

1. Fylkestinget tar forprosjektrapporten for Agder Arena til orientering og legger den til grunn for videre arbeid med endelig beslutningsgrunnlag (prosjektforslag).
2. Fylkestinget vedtar at Agder fylkeskommune viderefører samarbeidet med Kristiansand kommune om Agder Arena, og at prosjektet utarbeider en konkretisering av ambisjonsnivå, funksjonsinnhold, fremdriftsplan, usikkerhetsanalyse (P50/P85), finansieringsplan (investering og drift) og eierfordeling i god tid før politisk behandling av HØP 2027–2030.
3. Fylkestinget vedtar at prosjektet arbeider videre med å fremskaffe tilstrekkelig beslutningsunderlag slik at det kan søkes om nødvendig ekstern finansiering (stiftelser, tilskudd, spillemidler, mm.). Eventuelle intensjonsavtaler og forutsetninger legges frem i endelig beslutningssak.
4. Fylkestinget vedtar at interkommunalt selskap (IKS) legges til grunn som primær eier-/finansieringsmodell i det videre arbeid.
5. Fylkestinget vedtar at dialogen med FutureBuilt-pilotering fortsetter.
6. Fylkestinget avsetter inntil 1,0 mill. kroner i 2026 til arbeidet med beslutningsgrunnlaget, forutsatt minst tilsvarende bidrag fra Kristiansand kommune. Midlene disponeres av prosjekteier innenfor gjeldende fullmakter.

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 2/26

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig tatt til orientering.

Administrasjonsutvalget – vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 10/26

Møtebehandling

Representanten Oda Sofie Pettersen (MDG) fremmet følgende forslag på vegne av Ap, MDG og SV:

Nytt punkt: "Før endelig valg av konsept skal klima- og miljøkonsekvensene av de ulike alternativene tydeliggjøres."

Votering

- Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
- Fellesforslaget fra Ap, MDG og SV falt med 7 mot 8 stemmer (Ap, MDG, SV, V).

Fylkesutvalget - innstilling

1. Fylkestinget tar forprosjektrapporten for Agder Arena til orientering og legger den til grunn for videre arbeid med endelig beslutningsgrunnlag (prosjektforslag).
2. Fylkestinget vedtar at Agder fylkeskommune viderefører samarbeidet med Kristiansand kommune om Agder Arena, og at prosjektet utarbeider en konkretisering av ambisjonsnivå, funksjonsinnhold, fremdriftsplan, usikkerhetsanalyse (P50/P85), finansieringsplan (investering og drift) og eierfordeling i god tid før politisk behandling av HØP 2027–2030.
3. Fylkestinget vedtar at prosjektet arbeider videre med å fremskaffe tilstrekkelig beslutningsunderlag slik at det kan søkes om nødvendig ekstern finansiering (stiftelser, tilskudd, spillemidler, mm.). Eventuelle intensjonsavtaler og forutsetninger legges frem i endelig beslutningssak.

4. Fylkestinget vedtar at interkommunalt selskap (IKS) legges til grunn som primær eier-/finansieringsmodell i det videre arbeid.
5. Fylkestinget vedtar at dialogen med FutureBuilt-pilotering fortsetter.
6. Fylkestinget avsetter inntil 1,0 mill. kroner i 2026 til arbeidet med beslutningsgrunnlaget, forutsatt minst tilsvarende bidrag fra Kristiansand kommune. Midlene disponeres av prosjekteier innenfor gjeldende fullmakter.

Forprosjektrapport Agder Arena og veien videre

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkestinget tar forprosjektrapporten for Agder Arena til orientering og legger den til grunn for videre arbeid med endelig beslutningsgrunnlag (prosjektforslag).
2. Fylkestinget vedtar at Agder fylkeskommune viderefører samarbeidet med Kristiansand kommune om Agder Arena, og at prosjektet utarbeider en konkretisering av ambisjonsnivå, funksjonsinnhold, fremdriftsplan, usikkerhetsanalyse (P50/P85), finansieringsplan (investering og drift) og eierfordeling i god tid før politisk behandling av HØP 2027–2030.
3. Fylkestinget vedtar at prosjektet arbeider videre med å fremskaffe tilstrekkelig beslutningsunderlag slik at det kan søkes om nødvendig ekstern finansiering (stiftelser, tilskudd, spillemidler, mm.). Eventuelle intensjonsavtaler og forutsetninger legges frem i endelig beslutningssak.
4. Fylkestinget vedtar at interkommunalt selskap (IKS) legges til grunn som primær eier-/finansieringsmodell i det videre arbeid.
5. Fylkestinget vedtar at dialogen med FutureBuilt-pilotering fortsetter.
6. Fylkestinget avsetter inntil 1,0 mill. kroner i 2026 til arbeidet med

beslutningsgrunnlaget, forutsatt minst tilsvarende bidrag fra Kristiansand kommune. Midlene disponeres av prosjekteier innenfor gjeldende fullmakter.

Vedlegg

1. Agder arena forprosjektrapport
2. Vedlegg til sak -Forprosjektrapport Agder Arena og veien videre

Sammendrag

Agder Arena er en felles satsing på Gimle mellom Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune, med mål om å samle ulike idretts- og kulturfunksjoner, undervisningsarealer og støttefunksjoner i ett samvirkende anlegg.

Det har lenge vært et betydelig behov for rehabilitering av Gimlehallen og Turnhallen (fra 1974 og 1985). Planlagt oppgradering i 2019 ble utsatt grunnet høye kostnader, og bystyret i Kristiansand kommune ba samtidig om en mulighetsstudie for hele Gimleområdet. Studien fra 2021 viste stort potensial for å dekke kommunens og fylkeskommunens behov samlet. Dette førte til et felles prosjekt mellom Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune for å utvikle «Idrettsbydelen Gimle» med ny storstue, idretts- og kulturfasiliteter samt undervisningsarealer for KKG og SMI-skolen.

Arbeidet med forprosjektet, som denne saken er en oppfølging av, ble politisk vedtatt i fylkesutvalget i sak 189/2024. Forprosjektrapporten er nå ferdigstilt og legges frem for politisk behandling.

Prosjektet har i tråd med politisk vedtak (sak 189/2024) utredet fire scenarier med ulik funksjonalitet og kostnadsnivå:

N0 – Nullalternativet: Rehabilitering av Gimlehallen og Turnhallen til TEK17-standard uten nye funksjoner. Fylkeskommunens behov løses separat med tilbygg for KKG og egen realisering av SMI-skolen. Ingen synergieffekter.

S1 – Minimumsløsning: Rehabilitering som i N0, men med påbygg som gir storstuefunksjon. Undervisningsarealer langs fasade, noe kontorer i tredje etasje.

S2 – Ambisiøs løsning: Riving av Gimlehallen og bygging av storstue med tre flerbrukshaller. Skolearealer i 2.–3. etasje, aktivitetsbaserte kontorer.

S3 – Fyrtårn: Riving av Gimlehallen og bygging av storstue med blant annet fire flerbrukshaller og sandhall. Skolearealer i 2.–3. etasje.

Det er utarbeidet investerings- og driftskalkyler for alle scenarier med like forutsetninger for sammenligning. Kalkylen for N0 utelater fundamentforsterkninger, inventar, idrettsutstyr, finansieringskostnader og prisstigning. Ekstern kvalitetssikring av kalkylene påpekte at forventet tillegg og usikkerhetsavsetning for dette alternativet fremstår som noe lavt. Dette er ikke korrigert i denne saken og vises heller ikke i noen tabeller.

Utvidelse av KKG og etablering av SMI-skolen er estimert basert på nøkkeltall og erfaringer, med høyere m²-kostnad enn S1 da det er undervisningsarealer, og ikke idrettsarealer. For scenariene S1–S3 er investeringskalkyler og usikkerhetsanalyser

utarbeidet med prisnivå per september 2025, totalentreprise som gjennomføringsmodell og materialvalg med lavt klimagassutslipp. Kostnadene inkluderer ikke inventar, idrettsutstyr, avfallsanlegg, tomtekjøp, finansieringskostnader eller prisstigning. P50 angir forventet sluttkostnad uten vesentlige risikofaktorer, mens P85 inkluderer usikkerhetsavsetning for uforutsette forhold.

Investeringskalkylen er som følger:

Post	N0-Nullalternativ	S1-Minimum	S2-Ambisiøs	S3-Fyrtårn
P50- Prosjektkostnad (mill kr)	356	1 106	1 541	1 827
Usikkerhetsavsetning (mill kr)	31	138	190	227
P85- Kostnadsramme (mill kr)	386	1 244	1 731	2 054
Gjennomsnittlig byggekostnad (P85) pr.m2	31 285	55 739	62 528	60 903

En sentral del av vurderingen av bærekraften til den valgte løsningen er forholdet mellom investering og fremtidig drift (Forvaltning, Drift, Vedlikehold og Utvikling). Driftsøkonomien må være bærekraftig. Analysen viser en tydelig trend: Jo høyere ambisjonsnivå og nybyggingsgrad, desto lavere blir driftskostnaden per kvadratmeter.

Alternativ	Årskostnad (mill. kr)	kr/m ² pr år
N0 – Rehabilitering + separat skole	15,8	1 284
S1 – Minimum	24,6	1 103
S2 – Ambisiøs	28,2	1 018
S3 – Fyrtårn	34	1 007

Selv om S3 medfører en høyere total årskostnad grunnet økt areal, er dette den mest arealeffektive og driftsøkonomiske løsningen. En driftskostnad på 1 007 kr/m² sammenlignet med 1 284 kr/m² for N0 reflekterer moderne teknisk standard, reduserte utskiftingsbehov og stordriftsfordeler ved sambruk.

Foreløpig anbefales organisering som interkommunalt selskap (IKS), med AS som alternativ dersom det legges opp til høy kommersiell andel. Valg av driftsmodell skal samordnes med eierskap for effektivitet og gunstig MVA-kompensasjon.

Forprosjektet bekrefter behov og potensial. Det anbefales å utarbeide endelig beslutningsgrunnlag med avklaringer av ambisjonsnivå, finansiering, eier-/driftsmodell og fremdriftsplan, samt avtalefesting av ekstern finansiering og FutureBuilt-pilotering, for politisk behandling i god tid før behandlingen av HØP 2027–2030. Uten betydelig ekstern finansiering vil det ikke være mulig å prioritere

dette prosjektet innenfor de økonomiske rammer fylkeskommunen har. Når ekstern finansiering, fordeling av investeringskostnader og fordeling av ansvar for driftsutgiftene mellom Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune er avklart, har fylkeskommunedirektøren et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere prosjektet inn i økonomiplanprosessen for 2027–2030.

Saksopplysninger

Bakgrunn for saken

Det har lenge vært klart at det er et betydelig behov for rehabilitering/opprustning av anleggene på Gimle (Gimlehallen og Turnhallen (bygd i hhv. 1974 og 1985). Rehabilitering ble planlagt utført i 2019, men ble utsatt grunnet høyt kostnadsnivå. Parallelt med utsettelsen ba bystyret i Kristiansand kommune om at det ble utarbeidet en mulighetsstudie for Gimle, for å se hele områdets potensiale under ett, sett opp mot kommunens og fylkeskommunens behov, og i sammenheng med den da nylig utarbeidede strategien for toppidrett i Kristiansand.

Mulighetsstudiet kom på plass våren 2021, og dette viste at Gimleområdet har et stort potensial for å dekke både kommunens og fylkeskommunens ulike behov på et geografisk avgrenset areal/område. Med dette bakteppet ønsket Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune å gå sammen om et felles prosjekt som skulle kunne ut i et prosjektforslag for å få realisert «idrettsbydelen Gimle» med nødvendig infrastruktur og en ny storstue med idretts-, og kulturfasiliteter for ulike idretts- og kulturaktører i byen, samt undervisningsarealer for både KKG og SMI-skolen. Fellesprosjektet ble lagt frem for politisk behandling både i formannskapet i Kristiansand kommune og fylkesutvalget med likelydende vedtak. I desember 2024 vedtok fylkesutvalget følgende i sak 189/2024:

1. *Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune etablerer et felles forprosjekt for Agder Arena, med Agder fylkeskommune som prosjekteier*
2. *Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune setter hver av 0,5 millioner kroner til forprosjektet*
3. *Det er en forutsetning for gjennomføring av forprosjektet at det fremskaffes 4 millioner kroner fra ekstern finansiering*
4. *Forprosjektet skal planlegges slik at deler av bygningsmassen tilfredsstiller Futurebuild-standarden*

Prosjektarbeidet ble startet opp umiddelbart etter politisk vedtak, med mål om å ferdigstille et prosjektforslag i løpet av 2025. Forslaget skulle blant annet beskrive hvilke muligheter en har i felleskap, hvordan en kan realisere de ulike behov i fellesskap og hvilke konsekvenser dette vil ha. Prosjektforslaget skulle også undersøke hvordan arenaen kan realiseres som et helhetlig prosjekt, alternativt i ulike leveranser over tid, samt se på skaleringsalternativer, eierskapsløsninger og finansieringsmodeller. Forprosjektrapporten er nå ferdigstilt og legges frem for politiske vedtak i inneværende sak. Prosjektet har utredet fire scenarier (N0 og S1 – S3), som har ulik funksjonalitet, størrelse og kostnadsomfang i tråd med vedtak i sak 189/2024.

Scenariene kan oppsummeres slik;

N0 - Nullalternativet

Gimlehallen rehabiliteres slik at den vil tilfredsstille dagens krav til byggverk (TEK17). Rehabiliteringen omfatter både det bygningsmessige og tekniske anlegg. Det bringes ikke noen nye elementer inn i anlegget. Fylkeskommunes behov løses ved at KKG bygges på, eller et tilbygg blir oppført i umiddelbar nærhet, slik at det dekker de behov skolen har. SMI-skolens behov må også løses på samme området eller på andre lokasjoner. Prosjektene løses separat og en har ingen bindinger mellom fylkeskommunen og kommunen. Det gir heller ingen synergieffekter i arbeidet med eller realisering av løsningene.

S1 – Minimumsløsning

Gimlehallen og turnhallen rehabiliteres som i N0, og i tillegg oppføres det et påbygg inntil/sammen med Gimlehallen, som gir storstuefunksjon gjennom en tredelt, nedsenket spilleflate og fleksible tribuner for ulike arrangementer. Løsningen gjenbruker og oppgraderer eksisterende arealer, og gir tilstrekkelig kapasitet for undervisning, trening og turneringer, selv om spilleflatene er mindre enn fullverdige flerbrukshaller.

Undervisningsarealer plasseres langs fasaden i første og andre etasje for dagslys, mens kontorer legges i tredje etasje med aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept. Prosjektet gir økt areal og funksjonalitet med minimale inngrep og ivaretar behovet for større arrangementer.

S2 - Ambisiøs løsning

Gimlehallen rives og det bygges et større anlegg med en storstue og tre flerbrukshaller, hvor storstuen ligger én etasje lavere for enkel adkomst fra inngangsnivået, og er tilrettelagt for store idretts- og kulturarrangementer. Inngangen fra gateplan gir god oversikt, og fleksible tribuner kan tilpasses både små og store arrangementer. Brukerne har tilgang til haller i ulike størrelser med garderober fordelt rundt i anlegget, og hallene kan deles opp for undervisning, trening eller turneringer. Skoleområdet er plassert i andre og tredje etasje langs yttervegg for godt dagslys, mens kontorarealet i tredje etasje er aktivitetsbasert og tilrettelagt for flere brukere.

S3 – Fyrtårn

Gimlehallen rives og det bygges et stort anlegg med fire flerbrukshaller som samlet utgjør en storstue, der spilleflatene er senket én etasje for enkel adkomst og gode oppholdsarealer tilpasset store idretts- og kulturarrangementer. Inngang på gateplan gir oversikt og enkel orientering, mens fleksible tribuner, inkludert uttrekkbare løsninger, sikrer tilpasning til ulike arrangementer. Hallene kan deles for samtidig bruk av flere grupper, og første etasje rommer to flerbrukshaller, en turnhall og en sandhall for idretter som sandvolleyball, sandhåndball og sandfotball, med garderober nært tilknyttet.

Skolefunksjoner og hovedvekten av kontorarealer ligger i tredje etasje med godt dagslys og universell utforming, tilrettelagt for sambruk med fellesfunksjoner som

kantine og møterom. Kontorene følger et aktivitetsbasert konsept og legger opp til synergier og kompetanseutvikling for innflyttere.

Kostnadskalkyler

Det er utarbeidet investeringskalkyler og driftskalkyler for alle fire scenarier, og det har vært søkelys på å holde forutsetningene for kalkylene så like som mulig for å oppnå et best mulig sammenlikningsgrunnlag. Arbeidet bygger på nøkkeltall fra Norsk prisbok eller erfaringstall, noe som tilsier at kostnadsgrunnlaget burde være relativt likt.

Post	N0-Nullalternativ	S1-Minimum	S2-Ambisiøs	S3-Fyrtårn
Areal (BTA m2)	12 300	22 300	27 700	33 700
Investeringskostnader, P50-kostnadramme (mill kr)	356	1 106	1 541	1 827
Investeringskostnader, P85-kostnadramme (mill kr)	386	138	1 731	2 054
LCC/driftskostnad årlig (mill kr)	16	25	28	34

N0 - Nullalternativet

N0 omfatter oppgradering av Gimlehallen og turnhallen til TEK17-standard, med kostnader beregnet per mai 2025 og inkludert full merverdiavgift (25 %). Kalkylen inkluderer ikke forsterkning av fundamenter, nytt inventar, idrettsutstyr, finansieringskostnader eller prisstigning.

Estimater for utvidelse av KKG og etablering av SMI-skolen er basert på nøkkeltall fra Norsk Prisbok, Bygghanalyse AS og erfaringer fra lignende prosjekter, med noe høyere kvadratmeterkostnad enn scenario S1, da undervisningsarealer generelt er dyrere enn idrettsarealer i minimumsløsningen.

Det opplyses at ekstern kvalitetssikring av kalkylene påpekte at forventet tillegg og usikkerhetsavsetning for dette alternativet er satt noe lavt. Dette er ikke hensyntatt i tallene som presenteres i denne saken.

S1 – S3, Minimum, Ambisiøs og Fyrtårn

For scenariene S1–S3 er det utarbeidet investeringskalkyler og gjennomført usikkerhetsanalyser basert på plantegninger, snitt og tekniske prinsipper. Kalkylene er beregnet som totalentreprise med prisnivå per september 2025 og inkluderer full merverdiavgift (25 %). Materialvalg som lavkarbonbetong og gips/vinyl med redusert klimagassutslipp er lagt til grunn. Kostnadene omfatter ikke løst inventar, idrettsutstyr, avfallsanlegg, tomtekjøp, finansieringskostnader eller prisstigning.

Forventet prosjektkostnad P50 representerer sluttkostnad uten vesentlige risikofaktorer, mens P85 inkluderer usikkerhetsavsetning for å håndtere uforutsette forhold, som i prinsippet skal tilbakeføres dersom risiko ikke materialiserer seg. Oppsummert er P50, usikkerhetsavsetning, P85 og gjennomsnittlig byggekostnad for scenarioene som følger:

Post	N0-Nullalternativ	S1-Minimum	S2-Ambisiøs	S3-Fyrtårn
P50- Prosjektkostnad (mill kr)	356	1 106	1 541	1 827
Usikkerhetsavsetning (mill kr)	31	138	190	227
P85- Kostnadsramme (mill kr)	386	1 244	1 731	2 054
Gjennomsnittlig byggekostnad (P85) pr.m2	31 285	55 739	62 528	60 903

Organisering/eierskap/drift

Det er vurdert ulike modeller for eierskap og drift av en ny arena, med fokus på fordeler, ulemper og juridiske rammer. Valg av organisasjonsform er avgjørende for styring, økonomi, risiko og mulighet for ekstern finansiering. Foreløpig anbefales et interkommunalt selskap (IKS) da dette gir tydelig lovregulering, politisk forankring, lånefinansiering og lavere kostnader, og passer godt for offentlig samarbeid med begrenset kommersiell andel. Som alternativ vurderes aksjeselskap (AS) dersom kommersiell drift overstiger 5 prosent eller private eiere skal inn. Endelig valg av driftsmodell bør samordnes med eierskap for effektivitet og gunstig merverdiavgiftskompensasjon.

Rammebetingelser, mobilitets- og logistikkprinsipp

Reguleringsplanen for området ble fastsatt før scenariene S1–S3 ble utviklet, men er romslig nok til å tillate de større løsningene med kun mindre avvik, og planen har hele tiden tatt høyde for senket storstue. Grunnforholdene er vurdert av geoteknikere, og foreløpig anbefales pelefundamentering basert på tilgjengelige data, selv om supplerende undersøkelser må gjennomføres før byggestart. Løsmassene består av sand over leire/kvikkleire, og dybde til fjell varierer mellom 9,4 og 14,6 meter. Parkering skal ikke utvides, da beliggenheten har god kollektivdekning og eksisterende kapasitet hos UiA/SiA kan utnyttes, med dialog om arrangementer som påvirker bruken. Beredskap og tilfluktsrom er et uavklart punkt grunnet endret sikkerhetsfokus fra myndighetene. Prosjektet har også som mål å bli et FutureBuilt-forbildeprosjekt, og dialog om intensjonsavtale pågår, selv om endelig avklaring først kan skje på et mer detaljert nivå i 2026.

Finansiering og økonomiske premisser

Gjennomføring av prosjektet forutsetter en sammensatt finansieringsmodell. Beløpsstørrelsen vil variere i de ulike scenariene. Finansieringselementene prosjektet har identifisert er;

- *Eksterne tilskudd og stiftelser:* Forprosjektet har bekreftet interesse fra aktører som Cultiva, Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør og Sørfondet. Endelige tilskuddsstørrelser vil avklares gjennom videre dialog og søknader.
- *Spillemidler:* Potensialet for spillemidler er stort, men avhenger av endelig funksjonsinnhold og prioritering av målgrupper. Det vil vurderes søknad om regional fleksibilitet for å maksimere uttellingen.
- *MVA-kompensasjon:* Prosjektet legges opp slik at det kvalifiserer for full MVA-kompensasjon (oppføring og drift). Dette forutsetter at kommersiell utnyttelse holdes innenfor fastsatte grenser (typisk ≤ 5 % de første 10

- *Egenfinansiering og lån:* Den kommunale/fylkeskommunale andelen og lånebehovet vil koordineres med Handlings- og økonomiplan (HØP) 2027-2030. Valg av eier- og driftsmodell (f.eks. IKS eller AS) vil være styrende for låneopptakets rammer. Potensielle leieinntekter (kontor/arealer) i S2–S3 vurderes i driftsbudsjett i HØP 2027–2030.

Plan for videre arbeid og milepæler

For å sikre et forsvarlig beslutningsgrunnlag for Agder Arena, legges det opp til en strukturert prosess gjennom 2026. Arbeidet skal munne ut i et endelig prosjektforslag som koordineres mellom Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune.

Følgende tidsplan og hovedmilepæler legges til grunn for det videre arbeidet:

1. halvår 2026 (Q1–Q2) – Teknisk og økonomisk detaljering:

- Det skal utarbeides et oppdatert behovs-, rom- og funksjonsprogram for å sikre optimal utnyttelse av arealene.
- Det gjennomføres supplerende grunnundersøkelser for å redusere risiko knyttet til fundamentering og geoteknikk.
- Investeringsprognoser og kalkyler for fremtidige årskostnader (FDVU) skal oppdateres.
- Det skal utarbeides usikkerhetsanalyser med P50- og P85-anslag for scenariene S1–S3.

Vår 2026 (Q2) – Juridiske og finansielle rammer:

- Eier- og driftsmodell skal avklares, herunder vurdering av interkommunalt selskap (IKS) opp mot aksjeselskap (AS).
- Det skal foretas en juridisk avklaring av MVA-regime og tillatt kommersiell andel for å sikre økonomisk forutsigbarhet.
- Dialogen med eksterne bidragsytere videreføres med mål om å inngå intensjonsavtaler med stiftelser og samarbeidspartnere i FutureBuilt-programmet.

Høst 2026 (Q3) – Slutføring av beslutningsgrunnlag:

- Administrasjonen skal sammenstille et fullstendig beslutningsgrunnlag (prosjektforslag) som inkluderer finansieringsplan (investering og drift) samt spesifikke planer for risiko- og gevinsthåndtering.
- Det legges opp til en prosess for medvirkning for å sikre god lokal forankring.

Vinter 2026 (Q4) – Politisk behandling:

- Endelig behandling av saken skjer i fylkestinget og bystyret, med sikte på speilede vedtak mellom Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune.

Målsetningen med denne planen er å legge frem en ferdigforhandlet og kvalitetssikret sak til politisk behandling i god tid før budsjettbehandlingen for 2027, slik at prosjektet kan sikres nødvendig finansiering og fremdrift. Saken behandles på samme møtepunkter som HØPen.

Vurderinger

Funksjonelle og samfunnsmessige vurderinger

Anleggene på Gimle (Gimlehallen og Turnhallen) ble etablert på tidlig 1970-tallet og har i dag betydelige oppgraderings- og vedlikeholdsbehov. Det pågår derfor en helhetlig vurdering av hvordan området kan utvikles for å møte framtidige krav innen idrett, kultur, utdanning og folkehelse. Et av alternativene som vurderes, er å erstatte dagens anlegg med en ny flerfunksjonell arena, Agder Arena.

Formål og funksjonell innretning

Formålet med Agder Arena er å etablere et anlegg som samlokaliserer flere funksjoner og tjenestetilbud. Prosjektet omfatter planlegging av idrettsarealer, kulturfasiliteter, læringsmiljøer for videregående opplæring og helsefremmende aktiviteter innen forebygging og mestring. Anlegget skal kunne ivareta et bredt spekter av aktiviteter for ulike målgrupper, på tvers av aldersgrupper og fagmiljøer.

Arenaen planlegges dimensjonert for å kunne inneholde:

- arealer for både bredden og topp
- kulturarrangementer som konserter, messer og større publikumsaktiviteter
- seminarer, kongresser, konferanser og øvrige faglige samlinger
- undervisningsrelaterte aktiviteter
- helserelaterte og aktivitetsfremmende tjenester
- møteplasser for sosialt samvær
- fasiliteter for fysisk og digital læring
- samlokalisering av relevante fag- og kompetansemiljøer

Disse dimensjonene kan illustreres med følgende figur:

Prosjektet er vurdert som en mulig flerfunksjonell arena som kan benyttes av innbyggere i ulike livsfaser, fra barne- og ungdomstid videre til studier og

arbeidsliv til voksen/eldres fritidsaktivitet. Det inngår i vurderingen at en slik arena kan bidra til mål knyttet til blant annet folkehelse, sosial inkludering og lokal og regional utvikling.

Effekter av samlokalisering

En samlokalisering av ulike funksjoner og organisasjoner i Agder Arena kan legge til rette for:

- *Effektiv arealbruk:* Undervisningslokaler på dagtid kan benyttes til idretts- og kulturformål på kvelder og helger.
- *Tilgjengelige oppveksttjenester:* Lokalisering av tjenester som BUA, Frisklivssentralen og Rask psykisk helsehjelp kan gi økt tilgjengelighet til lavterskeltilbud.
- *Idrettsfaglig miljø:* Arenaen kan etablere et felles kompetansemiljø for idrettsaktører.
- *Kulturarrangementer:* Det planlegges kapasitet for arrangementer med inntil om lag 10 000 deltakere.

Samarbeid som arbeidsform

Prosjektet bygger på et premiss om sambruk mellom flere aktører. Dette innebærer at arealer utformes med fleksibilitet slik at lokaler kan benyttes til ulike formål gjennom hele døgnet. Prosjektet involverer samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunen, frivilligheten, stiftelser, næringsliv og academia. Dette gir bred forankring og kan bidra til å sikre gjennomføringsevne. Flerbruksløsninger kan gi:

- økt kapasitetsutnyttelse
- lavere driftskostnader
- redusert behov for parallelle bygg

Deling av møterom, auditorier, garderober og spesialrom kan redusere både arealbehov og miljøbelastning.

Plassering

Gimle-området er vurdert som en hensiktsmessig lokalisering. Området ligger i nærhet til Kristiansand Katedralskole Gimle, Universitetet i Agder og en kollektivakse med høy trafikk. Dette gir god tilgjengelighet for gående, syklende, kollektivbrukere og bilister, og vurderes som egnet for et anlegg med bred og variert bruk.

Forholdet til eksisterende tilbud

Agder Arena er planlagt som et supplement til eksisterende anlegg og tjenester i regionen. Anlegget skal kunne understøtte aktivitet og tjenestetilbud for innbyggere i ulike livsfaser, og fungere som et felles møte- og aktivitetssted.

Strategiske vurderinger og

risiko Scenarier

Administrasjonen har vurdert fire scenarier opp mot prosjektets mål og funksjonelle behov:

- N0 – Videreføring av dagens situasjon:
Rehabilitering som ivaretar tekniske krav. Funksjoner videreføres uten endringer i kapasitet eller sambruk.
- S1 – Minimumsløsning:
Moderat oppgradering samt ny aktivitetsflate. Løsningen gir noe kapasitetsøkning, men ikke full tilrettelegging for blant annet digital infrastruktur eller sambruk.
- S2 – Nybygg med integrerte funksjoner:
Riving av eksisterende bygg og etablering av ny storstue med flerbrukshaller og integrerte skole- og kontorarealer. Gir økt fleksibilitet og større mulighet for sambruk.
- S3 – Utvidet nybygg (Fyrtårn):
Storstue med størst omfang, dimensjonert for større publikumsarrangementer og samling av flere tjenester og kompetansemiljøer.

Måloppnåelse og samfunnseffekt

Scenario S2 og S3 vurderes å ha størst potensial for flerfunksjonell bruk og samordning mellom tjenester, og de scenarioene som fullt ut kan håndtere større regionale arrangementer og samtidig inkludere tjenester som Frisklivssentral, BUA og psykisk helsehjelp. Disse scenariene anslås også å gi størst potensial for kunnskapsdeling og faglig samarbeid.

Risikohåndtering

Identifiserte risikofaktorer omfatter:

- *Grunnforhold og marked:* usikkerhet knyttet til fundamenteringskostnader og prisutvikling
- *Finansielle rammer:* avhengighet av ekstern finansiering og begrensninger i merverdiavgiftsregelverket
- *Mobilitet:* behov for mobilitetsplan og sambruksavtaler grunnet lav planlagt parkeringskapasitet

Risikofaktorene inngår i prosjektets usikkerhetsanalyse (P85). Tiltak for risikoreduksjon vil konkretiseres i neste fase.

Gevinster og effekter

Samfunnsnytte og folkehelse

- Folkehelse: Samlokalisering av forebyggende og helsefremmende tjenester kan øke tilgjengeligheten til lavterskeltilbud.
- Livsløpsbruk: Arenaen kan benyttes av innbyggere i alle livsfaser.
- Sosial inkludering: Flerbruksløsninger kan bidra til møteplasser på tvers av grupper.

Utdanning og læringsmiljø

- Nye arealer for KKG og SMI-skolen
- Tilgang til spesialrom og idrettsanlegg som ikke kan realiseres innenfor separate skoleprosjekter
- Sambruk av undervisningslokaler mellom skole og idrett/organisasjoner

Idrett og kultur

- Kapasitet for større kultur- og idrettsarrangementer
- Et samlet kompetansemiljø innen idrett, utdanning og forskning

Økonomi og miljø

- Arealreduksjon: Sambruk reduserer samlet arealbehov fra ca. 57 000 m² til ca. 34 000 m² (S3).
- Driftskostnader: S3 anslås til 1 007 kr/m² mot 1 284 kr/m² i N0.
- Miljø: Planlagt oppføring etter FutureBuilt-prinsipper og bruk av lavkarbonmaterialer.

Oppsummert vurdering

Administrasjonen vurderer at scenariene med størst omfang (S2 og S3) gir størst potensial for sambruk, effektiv ressursutnyttelse og redusert samlet arealbehov. Disse vurderes som de mest helhetlige og langsiktige alternativene for videre utvikling av området.

Regionplan Agder 2030

Prosjektforslaget støtter bærekraftsmål i Regionplan Agder blant annet gjennom sambruk/flerbruk, redusert areal/energi og sosiale møteplasser. FutureBuilt-intensjon videreføres med mål om intensjonsavtale når tilstrekkelig detaljering foreligger.

Økonomiske konsekvenser

I prosjektforslaget gis det en samlet fremstilling av prosjektets økonomiske forutsetninger, finansieringsmuligheter og en helhetlig vurdering av de ulike konseptvalgene (scenario N0–S3). Vurderingene er basert på forprosjektets analyser av investeringsbehov, fremtidige driftskostnader og samfunnsmessig merverdi.

Investeringskostnader (P50/P85) – sammenstilling

Investeringsanslagene er utarbeidet i 2025-kroner og skiller mellom forventet kostnad (P50) og en kostnadsramme med høy sikkerhetsmargin (P85). For scenario N0 inkluderer tallene både nødvendig rehabilitering av dagens masse og etablering av separate skolearealer på annen lokasjon.

Alternativ	P50 (mill. kr)	P85 (mill. kr)	Kommentar
N0 – Rehabilitering + separat skole	356	386	P85 ca. 386 mill.; Gimle/turn ca. 202 mill. (P85). AFK-del (KKG+SMI) ca. 184 mill.
S1 – Minimum	1 101	1 244	Tall fra Bygganalyse – kontroll mot plantegninger/snitt.
S2 – Ambisiøs	1 541	1 731	Tall fra Bygganalyse – kontroll mot plantegninger/snitt.

Årskostnader (FDVU) – sammenstilling

En sentral del av vurderingen er forholdet mellom investering og fremtidig drift (Forvaltning, Drift, Vedlikehold og Utvikling). En suksessfaktor for Agder Arena er at en har en bærekraftig driftsøkonomi. Analysen viser en tydelig trend: Jo høyere ambisjonsnivå og nybyggingsgrad, desto lavere blir driftskostnaden per kvadratmeter.

Alternativ	Årskostnad (mill. kr)	kr/m ² pr år
N0 – Rehabilitering + separat skole	15,8	1 284
S1 – Minimum	24,6	1 103
S2 – Ambisiøs	28,2	1 018
S3 – Fyrtårn	34	1 007

Selv om S3 medfører en høyere total årskostnad grunnet økt areal, er dette den mest arealeffektive og driftsøkonomiske løsningen. En driftskostnad på 1 007 kr/m² sammenlignet med 1 284 kr/m² for N0 reflekterer moderne teknisk standard, reduserte utskiftingsbehov og stordriftsfordeler ved sambruk.

Konklusjon

Forprosjektet bekrefter behov og potensial. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at det utarbeides et endelig beslutningsgrunnlag med avklaringer av ambisjonsnivå, finansiering, eier-/driftsmodell og fremdriftsplan, samt avtalefesting av ekstern finansiering og FutureBuilt-pilotering, og at dette legges fram for politisk behandling i forbindelse med politisk behandling av HØP 2027 - 2030.

<Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak skrives her>
Kristiansand, 19.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Lise Solgaard
fylkesdirektør

9/26 Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) 2026: høringssvar, foreslått utvidelse av TFO-området nær Farsund

Arkivsak-dok.	26/04945-2
Saksbehandler	Anna Despard Asgard

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	10.02.2026	17/26
2 Fylkestinget	24.02.2026	9/26

Fylkesutvalget - innstilling

Saken sendes til Blått forum for en uttalelse. Saken behandles endelig i fylkestinget 24.02.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 17/26

Møtebehandling

Det var 14 stemmeberettigede under behandling av saken.

Representanten Oda Sofie Pettersen (MDG) ba om å få sin habilitet vurdert da Pettersens far er aktiv fisker med rekekvote og makrellkvote på to fartøy, og har tidligere benyttet de omtvistede områdene i sitt virke. Han bruker ikke områdene aktivt per i dag, men det er mulighet for at han vil gjøre det i fremtiden. Pettersen har ikke økonomisk eierskap i virksomheten, men er varamedlem i styret i aksjeselskapet hvor driften opereres. Hennes to onkler benytter også områdene aktivt i sin fiskeridrift. Hun har ikke eierskap i deres virksomheter og har ingen roller eller tilknytning til deres selskaper.

Det ble foretatt votering ved representantens spørsmål om habilitet.

Representanten ble erklært inhabil med leders dobbeltstemme (FrP, Line Kysnes Vennesland Ap, Erik Johan Lindøe H, Ida Grødum H). Representanten var ikke til stede under behandling av saken.

Representanten Erik Johan Lindøe (H) fremmet følgende forslag:

Saken sendes til Blått forum for en uttalelse. Saken behandles endelig i fylkestinget 24.02.

Votering

Forslaget fra H ble vedtatt med 11 mot 3 stemmer (Line Kysnes Vennesland (Ap), Gro Bråten (Ap), SV)

Fylkesutvalget - vedtak

Saken sendes til Blått forum for en uttalelse. Saken behandles endelig i fylkestinget 24.02.

Vedlegg

Vedlegg 1: Nordsjøen TFO utvidelse

Vedlegg 4: Fiskeriaktivitet sørvest Farsund m markerte felt

Vedlegg 3: Fiskeriaktivitet sørvest Farsund

Vedlegg 5: Fiskeriflåten i Agder

Vedlegg 2: Kart over fiskeriaktivitet m delelinjen

Sammendrag

Regjeringen ønsker å videreutvikle petroleumsnæringen, og Energidepartementet har sendt på høring *Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) 2026*. Forslaget innebærer at mer areal i Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet vil bli inkludert i TFO-områdene, inkludert to områder sørvest for Farsund.

Fylkeskommunedirektøren viser til at de skisserte områdene nær Farsund¹ er av betydning for lokal fiskerinæring, og at utvidelsen derfor ikke bør omfatte dette området siden det kan ha negativ innvirkning på inntekter og matforsyning i Agder og Norge.

Saksopplysninger

Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO)

Forslaget begrunnes med at Regjeringen ønsker å videreutvikle petroleumsnæringen, noe som krever jevnlig konsesjonsrunder slik at rettighetshavere gjør nye funn gjennom leteaktivitet. Høringsbrevet begrunner dette med behov for høy grad av verdiskaping og aktivitetsnivå, positive ringvirkninger på fastlandet, og at Norge opprettholder rollen som energileverandør til Europa med langsiktig og stabil profil.

TFO-konsesjonsrundene gir selskapene tilgang til prospektive leteareal (vedlegg 1: *Nordsjøen TFO utvidelse*). Utvidelse av TFO-området, har ifølge departementet til hensikt å opprettholde leteaktivitet og nye funn, som fremstilles som avgjørende for langsiktig produksjon og verdiskaping fra denne sektoren.

Vurdering av utvidelse av TFO-området er første steg i TFO. Etter at innkomne høringsuttalelser er behandlet blir TFO-konsesjonsrunden utlyst. Når behandling av søknader er ferdig, blir utvinningstillatelser tildelt. Mottatt forslag tilgjengeliggjør mer areal i Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet for leting og potensiell oljeutvinning.

Fiskeri

Fylkeskommunedirektøren viser til at begge de to foreslåtte leteområdene sørvest for Farsund ligger i områder med stor fiskeriaktivitet. Vedlagt saksfremstillingen er kartutsnitt av området hentet fra Fiskeridirektoratets kartløsning der fiskeriaktivitet for kvartal 2 og 4 i 2022 (siste tilgjengelige data) er lagt inn i området (vedlegg 2: *Kart over fiskeriaktivitet m delelinjen* og vedlegg 3: *Fiskeriaktivitet sørvest Farsund*). Vedlagt også kart over aktivitet med de to foreslåtte områdene skissert inn (vedlegg 4: *Fiskeriaktivitet sørvest Farsund m markerte felt*).

¹ Se vedlegg 1 *Nordsjøen TFO utvidelse*

Kartet er akkumulert for alle typer redskap, men bunntål og flytetål/pelagisk trål er de dominerende redskapstypene i begge de foreslåtte områdene sørvest for Farsund. Det drives også fiske med garn, line og snurrevad i deler av begge de foreslåtte områdene, men trål er den dominerende redskapen. Ifølge Fiskehav² drives det fiske til en verdi av 446 millioner norske kroner, der 77% omsettes i Norge (vedlegg 5: *Fiskeriflåten i Agder*).

Vurderinger

Eventuell seismikkaktivitet i forbindelse med kartlegging av området, vil kunne ha negativ effekt på fiskeriene, og dermed inntekt og matforsyning³. Fylkeskommunedirektøren mener prøveboring med tilhørende seismisk aktivitet forbundet i de to områdene bør frarådes. Fiskerivirksomhet i Agder bidrar i dag til høy grad av verdiskaping og aktivitetsnivå, positive ringvirkninger på fastlandet, og er i tillegg av høy betydning for matsikkerhet for befolkningen på kort og lang sikt.

Regionplan Agder 2030

Fylkeskommunedirektørens forslag er i tråd med mulighetsbildet for et bærekraftig Agder som beskrevet i RPA 2030: *Vi ivaretar naturområder, naturmangfoldet og leveområdene til alle våre arter. Slik opprettholder vi en livskraftig natur med de tjenestene den gir oss. Videre at Havområdene og det marine naturmangfoldet i Agder forvaltes bærekraftig og har god økologisk tilstand.*

Barn og unge på Agder vil ha økt mulighet til å satse på fiske og havbruk dersom områdene langs kysten har et livskraftig marint liv med god økologisk tilstand.

Økonomiske konsekvenser

Saken har ingen direkte økonomiske konsekvenser for Agder fylkeskommune.

Konklusjon

Regjeringen har sendt på høring et forslag om å utvide tildeling av forhåndsdefinerte områder (TFO) inkludert to områder sørvest for Farsund der det bedrives stor grad av ulike former for fiskerivirksomhet. Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak er å gi høringssvar om at det ikke bør åpnes for letevirksomhet i disse to områdene.

Kristiansand, 26.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør

² *Fiskehav* er et samvirkeforetak og en salgsorganisasjon for fiskere, fra svenskegrensen til Rogaland

³ <https://www.hi.no/hi/temasider/hav-og-kyst/seismikk>

10/26 Oppnevning av politisk arbeidsgruppe til utarbeiding av forslag til en justert politisk organisering for perioden 2027 - 2031

Arkivsak-dok.	25/06169-23
Saksbehandler	Steinar Knutsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	10.02.2026	13/26
2 Fylkestinget	24.02.2026	10/26

Fylkesutvalget - innstilling

Som medlemmer av politisk arbeidsgruppe oppnevner fylkestinget:

- Fylkesordfører Arne Thomassen (H)
- Fylkesvaraordfører Rune André Sørtveit Frustøl (KrF)
- Opposisjonsleder Gro Bråten (Ap)
- Ingebjørg A. Godskesen (PP)
- Andreas Arff (FrP)
- Margit Dale (SP)
- Sølvi Gjerdahl Thomassen (SV)
- Lisbeth Raanes Hansen (R)

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 13/26

Møtebehandling

Representanten Rune André Sørtveit Frustøl fremmet følgende forslag:

Fra posisjonen

Ingebjørg A. Godskesen (PP)

Andreas Arff (FrP)

Margit Dale (SP)

Fra opposisjonen

Sølvi Gjerdahl Thomassen (SV)

Lisbeth Raanes Hansen (R)

Votering

Forslaget fra KrF ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalget - innstilling

Som medlemmer av politisk arbeidsgruppe oppnevner fylkestinget:

Fylkesordfører Arne Thomassen (H)

Fylkesvaraordfører Rune André Sørtveit Frustøl (KrF)

Opposisjonsleder Gro Bråten (Ap)

Ingebjørg A. Godskesen (PP)

Andreas Arff (FrP)

Margit Dale (SP)

Sølvi Gjerdahl Thomassen (SV)

Lisbeth Raanes Hansen (R)

Oppnevning av politisk arbeidsgruppe til utarbeiding av forslag til en justert politisk organisering for perioden 2027 - 2031

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Som medlemmer av politisk arbeidsgruppe oppnevner fylkestinget

Fylkesordfører Arne Thomassen

Fylkesvaraordfører Rune André Sørtveit Frustøl

Opposisjonsleder Gro Bråten

Fire politikere valgt av fylkestinget:

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

Vedlegg

Særutskrift - Forslag til endringer i politisk organisering, medvirkningsråd, yrkesopplæringsnemnd og ombud

Saksopplysninger

Fylkestinget fattet i juni 2025 i sak 32/25 «Forslag til endringer i politisk organisering, medvirkningsråd, yrkesopplæringsnemnd og ombud» følgende vedtak:

«Det settes ned en arbeidsgruppe som består av fylkesordfører, fylkesvaraordfører, opposisjonsleder og fire politikere valgt av fylkestinget som utarbeider et forslag til en justert politisk organisering som skal gjelde fra 2027-2031.

Arbeidsgruppen tar utgangspunkt i dagens struktur med fylkesutvalg, tre hovedutvalg og fire medvirkningsråd.

Arbeidsgruppen gjennomgår godtgjøringsreglementet, vurderer de politiske forumene og utvalgene og ser om mest mulig av dette kan legges inn i hovedutvalgene, gjøre en vurdering av antall og medlemmer i medvirkningsorganene og vurderer det internasjonale politiske arbeidet og andre arenaer som har politisk representasjon.

Forslaget legges frem for behandling i slutten av 2026.

Dagens ombudsstruktur opprettholdes.

Evaluering av politisk organisering skjer innen våren 2026.»

Fylkeskommunedirektøren legger med dette fram en politisk sak slik at arbeidsgruppen kan oppnevnes og arbeidet settes i gang. Fylkeskommunedirektøren vil stille til rådighet administrativ støtte i arbeidsgruppens utredningsarbeid. I samråd med fylkesordfører vil administrasjonen kalle inn til et oppstartsmøte når arbeidsgruppens sammensetning er vedtatt av fylkestinget.

Kristiansand, 22.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Knut Lindland
fylkesdirektør organisasjon og tannhelse

11/26 Godkjenning av ungdommens fylkesutvalg 2026

Arkivsak-dok. 26/21348-4
Saksbehandler Ingunn Østby Holsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkestinget	24.02.2026	11/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkestinget godkjenner følgende sammensetning av ungdommens fylkesutvalg 2026:

Navn	Kommune	Alder (per 15.01.2026)
Simon Kjørkleiv Netland	Kvinesdal	17 år
Aida Clarke Stavdal	Kristiansand	18 år
Einar Osen	Flekkefjord	18 år
Nessma Abu Zaanona	Arendal	15 år
Ola Håberg	Farsund	17 år
Håkon Valle Printz	Flekkefjord	16 år
Mina Flåta Nærdal	Gjerstad	16 år
Marianna Sieli	Kristiansand	16 år
Danial Jaferi	Kristiansand	17 år
Anna Magdalena Mosby	Lillesand	18 år
Oline Fiveland	Lindesnes	17 år
Oline Christin Eikemo	Sirdal	18 år
Herman Svendsen	Vennesla	15 år
Marius Hildebrandt	Vennesla	18 år
Bjørn Uthandwayo van Rooij Berg	Åseral	14 år

Vedlegg

Særutskrift - Konstituering av ungdommens fylkesutvalg 2026

Sammendrag

Ungdommens fylkesting ble arrangert på Dyreparken Safarihotell 14.-15. januar 2026. Her deltok 59 ungdommer fra kommunale ungdomsråd, ungdommens fylkesutvalg fra 2025 og åpne plasser.

På ungdommens fylkesting ble det valgt 15 nye medlemmer til ungdommens fylkesutvalg 2026. Det var 20 deltakere som stilte til valg og 54 stemmeberettigede til stede under valget.

I henhold til forskrift om medvirkningsordninger § 3 er det fylkestinget som velger sammensetningen av ungdommens fylkesutvalg. Videre skal rådene selv velge leder og nestleder blant sine medlemmer.

Saksopplysninger

I henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven) skal fylkestinget velge et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom. Videre fremgår det av forskrift om medvirkningsorganer at det er fylkestinget som vedtar sammensetningen, men at rådet selv velger sin leder og nestleder. I Agder er det ungdommens fylkesting som innstiller medlemmer til ungdommens fylkesutvalg.

Ungdommens fylkesting (UFT) er en årlig konferanse med dagsaktuelle temaer. Hit kan kommunene i Agder sende inntil to deltakere. I år var 21 av 25 kommuner i Agder representert. Elev-organisasjonen, Agder idrettskrets og BURIA kan stille med en deltaker hver. Ungdommens fylkesting har også syv åpne plasser som synliggjøres enten via UFUs egne sosiale medier og/eller ved invitasjon til en rekke ulike organisasjoner. I 2026 ble fem av de syv plassene fylt. Invitasjonen til deltakelse ble sendt tidlig i november.

På ungdommens fylkesting nedsettes det en valgkomite som lager en anbefaling av medlemmer til årets ungdommens fylkesutvalg. Valgkomiteen skal bestå av fire personer sammensatt av avtroppende medlemmer i UFU, deltakere fra UFT og én fra administrasjonen i Agder fylkeskommune.

Årets valgkomité ble valgt på UFT og bestod formelt av disse deltakerne:

- Fra UFU 2025: Liv Angelica Thoresen, Ine Øynes
- Fra UFT: Ramona Teigen
- Fra fylkesadministrasjon: Steinar Knutsen

Alle deltakere hadde på forhånd fått tilsendt spørsmål utarbeidet av UFU som de kunne forberede seg på, og alle som stilte til valg presenterte seg for UFT før avstemming.

Det var 20 deltakere som ønsket å stille til valg til ungdommens fylkesutvalg. Geografisk var de fordelt slik:

- Listerregion: åtte
- Østre Agder: fem
- Kristiansand omegn: syv
- Setesdal: én

Kandidatene ble intervjuet gruppevis. Deretter satt valgkomiteen sammen sin anbefaling etter å ha tilstrebet god representasjon i alder og geografisk tilhørighet, samt minst 40 prosent representasjon av et kjønn.

På UFUs første møte 29. januar 2026, ble ungdommens fylkesutvalg konstituert. Rådet valgte selv leder og to nestledere (deler på rollen), samt representanter til hovedutvalgene, fylkesutvalget og fylkestinget.

Vurderinger

Representanter til ungdommens fylkesutvalg 2026 er anbefalt av valgkomiteen som presentert over.

Valgkomiteens anbefaling til sammensetning besto av syv jenter og åtte gutter med fordelt slik:

- Listerregion: fem
- Østre Agder: fire
- Kristiansand omegn: fem
- Setesdal: én

Valget ble gjennomført 15.01.2026 gjennom anonym digital votering, og kandidatene måtte ha minst 50 prosent av stemmene for å bli valgt inn. Nytt UFU ble klart allerede etter første valgrunde. Da hadde 15 kandidater fått tilstrekkelig antall stemmer - og ble dermed valgt til å representere unge i Agder i årets UFU.

Ungdommens fylkesutvalg 2026 består av åtte gutter og syv jenter.

Medlemmene fordeles slik geografisk:

- Listerregion: seks
- Østre Agder: tre
- Kristiansand omegn: fem
- Setesdal: én

Nyvalgt UFU har god spredning aldersmessig. Det er en liten overvekt av medlemmer født i 2007 (seks medlemmer). Resten av medlemmene er fordelt på årstallene 2008, 2009, 2010 og 2011.

Konstituering av ungdommens fylkesutvalg

Ungdommens fylkesutvalg konstituerte seg selv på sitt første møte 29. januar 2026. Dette skal ikke formelt godkjennes av fylkestinget, men omtales her til orientering:

Leder: Simon Kjørkleiv Netland

1.nestleder: Aida Clarke Stavdal

2.nestleder: Einar Osen

Fylkestinget:

Faste: Anna Magdalena Mosby, Einar Osen

Vara: Bjøru Uthandwayo van Rooij Berg, Aida Clarke Stavdal

Fylkesutvalget:

Faste: Simon K.Netland, Danial Jaferi

Vara: Bjøru Uthandwayo van Rooij Berg, Oline Fiveland

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø:

Faste: Oline Christin Eikemo, Håkon Valle Printz

Vara: Nessma Abu Zaanona, Simon Kjørkleiv Netland

Hovedutvalg for samferdsel:

Faste: Marius Hildebrandt, Mina Flåta Nærdal

Vara: Bjøru Uthandwayo van Rooij Berg, Håkon Valle Printz

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse:

Faste: Einar Osen, Ola Håberg,

Vara: Anna Magdalena Mosby, Marianna Sieli

Regionplan Agder 2030

Medvirkning er et sentralt virkemiddel for å oppnå målene i Regionplan Agder 2030 og for å utvikle Vårt Agder som møter innbyggernes behov.

Et formelt valgt Ungdommens fylkesutvalg sikrer at unge i Agder får en legitim og tydelig stemme i saker og beslutningsprosesser som angår deres hverdag. Medvirkning skaper engasjement, gir unge reell mulighet til å påvirke utviklingen av regionen de tilhører, og sørger for at retningen i Vårt Agder møter den unge befolkningens behov. Unge bringer nye perspektiver som utfyller etablerte tankesett, og derfor er det viktig å lytte til dem – deres erfaringer og innspill styrker fellesskapet og sikrer at regionen utvikles sammen med dem som skal bære den videre.

Økonomiske konsekvenser

Budsjett for ungdommens fylkesutvalg 2026 er innarbeidet i fylkeskommunens årsbudsjett for 2026.

Konklusjon

Det anbefales derfor at ungdommens fylkesutvalg 2026 godkjennes som innstilt.

Kristiansand, 06.02.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Knut Lindland
fylkesdirektør

12/26 Søknad om fritak fra fylkesutvalget - Steinar Bergstøl Andersen

Arkivsak-dok.	23/23205-23
Saksbehandler	Vjosa Larsen-Ademi

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkestinget	24.02.2026	12/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

- Fylkestinget innvilger søknad om fritak fra vervet som medlem i fylkesutvalget for representanten Steinar Bergstøl Andersen (FrP).
 - Fylkestinget velger representanten Torbjørn Klungland (FrP) som nytt medlem av fylkesutvalget.
Som følge av dette fratrer Torbjørn Klungland (FrP) sitt verv som medlem av hovedutvalg for utdanning og folkehelse.
 - Fylkestinget velger representanten Ingrid Merethe Williamsen (FrP) som medlem av hovedutvalg for utdanning og folkehelse.
Samtidig fratrer hun vervet som nestleder i hovedutvalg for samferdsel og mobilitet.
 - Fylkestinget velger representanten Vivi Bente Bergshaven (FrP) som ny nestleder i hovedutvalg for samferdsel og mobilitet.
-

Saksopplysninger

Fylkestinget behandlet 26.11.2024 søknad om midlertidig fritak fra politiske verv for fylkestingsrepresentant Alf Erik Andersen. I den forbindelse ble det valgt settemedlem til fylkestinget, fylkesutvalget og fylkesvalgstyret/distriktsvalgstyret, samt foretatt varaopprykk i hovedutvalg for samferdsel.

Politisk sekretariat har senere mottatt søknad om fritak fra vervet i fylkesutvalget fra representanten Steinar Bergstøl Andersen (FrP). Fritaket innvilges jf. kommunelovens bestemmelser.

Som følge av dette foretas følgende endringer i politiske verv:

- Fylkestingsrepresentant Torbjørn Klungland fratrer sitt verv i hovedutvalg for utdanning og folkehelse og velges som medlem av fylkesutvalget.
- Fylkestingsrepresentant Ingrid Merethe Williamsen fratrer vervet som nestleder i hovedutvalg for samferdsel og mobilitet og velges som medlem av hovedutvalg for utdanning og folkehelse.
- Fylkestingsrepresentant Vivi Bente Bergshaven velges som ny nestleder i hovedutvalg for samferdsel og mobilitet.

I hovedutvalg for utdanning og folkehelse erstattes en mann med en kvinne. Kjønnsbalansen i utvalget er dermed fortsatt ivaretatt.

Kommunelovens bestemmelser:

§ 7-10. *Opprykk, nyvalg og suppleringsvalg*

Hvis medlemmer har forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmer fra den gruppen der det er forfall. Varamedlemmer skal så langt som mulig innkalles i den nummerordenen de er valgt.

Hvis medlemmer av kommunestyret, fylkestinget eller direkte valgte kommunedelsutvalg trer endelig ut, og de er valgt ved forholdsvalg, skal varamedlemmer fra samme liste tre inn i deres sted i den nummerordenen varamedlemmene er valgt. Hvis medlemmer av kommunestyret trer endelig ut, og de er valgt ved flertallsvalg, skal varamedlemmer tre inn i den nummerordenen de er valgt.

Hvis et medlem eller varamedlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre, fylkesting, kommunestyrekomité, fylkestingskomité eller direkte valgt kommunedelsutvalg trer endelig ut, skal det velges et nytt medlem eller varamedlem.

Det nye medlemmet skal velges fra den samme gruppen som det uttredende medlemmet tilhørte. Hvis dette vil føre til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det, hvis det er mulig, velges et nytt medlem fra det underrepresenterte kjønnnet.

Hvis lederen av et folkevalgt organ trer endelig ut av organet, skal det velges en ny leder.

Hvis antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ som er valgt av kommunestyret eller fylkestinget, er blitt for lavt, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Disse varamedlemmene skal velges fra den gruppen som har et for lavt antall varamedlemmer (suppleringsvalg). Hvis det viser seg at denne framgangsmåten fører til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det, hvis det er mulig, velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønnnet. Formannskapet eller fylkesutvalget kan få delegert myndighet til å velge varamedlemmer til andre organer.

Ved nyvalg etter tredje ledd og suppleringsvalg etter femte ledd kan gruppen selv foreslå hvem som skal velges. Gruppen skal deretter informere kommunestyret, formannskapet, fylkestinget eller fylkesutvalget, som skal velge den foreslåtte kandidaten hvis de lovbestemte vilkårene er oppfylt. Ved nyvalg etter tredje ledd rykker det nye medlemmet eller varamedlemmet inn på den ledige plassen. Ved suppleringsvalg etter femte ledd skal det nyvalgte varamedlemmet plasseres nederst på listen over varamedlemmer.

Ved nyvalg etter tredje ledd til arbeidsutvalg kan gruppen i det folkevalgte organet som opprettet arbeidsutvalget, selv foreslå hvem som skal velges. Gruppen skal deretter informere det folkevalgte organet som opprettet arbeidsutvalget. Det folkevalgte organet skal velge den foreslåtte kandidaten hvis de lovbestemte vilkårene er oppfylt.

Økonomiske konsekvenser

Det er ingen økonomiske konsekvenser.

Vurderinger

Det foretas suppleringsvalg i tråd med kommunelovens bestemmelser.

Kristiansand, 06.02.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Knut Lindland
fylkesdirektør

Interpellasjoner

1/26 Interpellasjon fra representanten William August Wathne (Ap)

Arkivsak-dok.	23/26053-48
Saksbehandler	Vjosa Larsen-Ademi

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkestinget	24.02.2026	1/26

Fylkesordfører,

Siden august har vi hørt mye om de nye fraværsreglene. Elever sier de dropper besøk til helsesykepleier og andre helsetilbud i frykt for å gå over 10%-grensen. Samtidig hører vi om helsepersonell som opplever og frykter at flere av elevene som trenger helsehjelp ikke møter opp og avlyser sine oppsatte timer.

De forrige fraværsreglene førte til overarbeid for fastlegene som måtte bruke mye av tiden sin på å skrive legeerklæringer til forkjøla ungdom som heller burde blitt hjemme og levert en egenerklæring. Arbeiderpartiet anerkjenner derfor at de nye fraværsreglene hadde gode hensikter om å avlaste fastleger og gi likere regler for elevene som de vil møte senere i arbeidslivet.

For et par uker siden vedtok Stortinget at besøk til helsesykepleier ikke lenger skal medregnes som fravær. Det er et skritt i riktig retning, men Arbeiderpartiet mener det likevel ikke er nok, når de nye fraværsreglene fortsatt fremstår som uforholdsmessige strenge. Til særs når det fremstår slik at ulike lærere håndhever reglene ulikt, enten på grunn av misforståelser eller av ren medfølelse med elevene som kan være så uheldige å forsove seg. Disse elevene kan være så unge som 16 år, og oppleve at deres mulighet til å komme inn på drømmestudiet kan ryke på grunn av en forsinket buss, eller alarm som ikke ringte.

Arbeiderpartiet frykter at de strenge fraværsreglene i praksis straffer de mest sårbare elevene. De elevene som har størst vansker med å komme seg på skolen, men som i mange tilfeller er de elevene som trenger skolen aller mest. Som fylkespolitikere har vi et særlig ansvar for å hjelpe elevene våre gjennom videregående opplæring. Både for deres egen del, men også for vår del i en tid der vi trenger flere ut i arbeid.

Arbeiderpartiet ønsker mer tillit til elevene, og et regelverk som både er enkelt å forstå og fremstår som rettferdig. Elevene i skolene våre er fortsatt barn, som trenger hjelp til å fullføre skoleløpet, ikke straff som reduserer mulighetene deres. Derfor ønsker Arbeiderpartiet svar på om fylkesordføreren støtter et initiativ til at

administrasjonen ved neste hovedutvalg for utdanning og folkehelse legger frem en sak om fylkeskommunens og de videregående skolenes erfaringer med de nye fraværsreglene og en redegjørelse om fylkeskommunens handlingsrom vedrørende lokale tilpasninger som kan løsne opp i regelverket.

Forslag til vedtak:

- Administrasjonen, ved neste hovedutvalg for utdanning og folkehelse, skal legge frem en sak om fylkeskommunens og de videregående skolenes erfaringer med de nye fraværsreglene og en redegjørelse om fylkeskommunens handlingsrom vedrørende lokale tilpasninger som kan løsne opp i regelverket.
-